

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Akkababa

uğurlu leyleğinizden
yıl sonunda

20
milyon lira

Yapı ve Kredi Bankanız,

130 talihliye 100.000'er Lira

70 talihliye 50.000'er Lira

50 talihliye 5.000'er Lira

ayrıca 30.400 talihliye de 1.000 liraya kadar
çeşitli zengin para ikramiyelerinin bulunduğu
20 milyon liralık büyük bir çekiliş sunmaktadır.

Bütün tasarruflarınızı

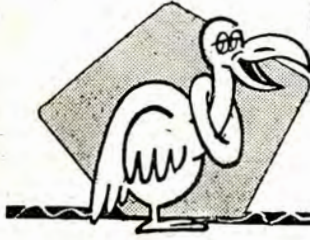
31 ARALIK 1975 ÇARŞAMBA

akşamına kadar Bankamızda toplamakla bu
çekilişe daha büyük kazanma şansı ile
katılabilirsiniz.

Sayın Mevduat Sahiplerine bol şanslar dileriz.

YAPI ve KREDİ BANKASI

Daima en iyi hizmet

ÇİRKİN YÜZLER ÜLKESİ

GEÇTİĞİMİZ bayram, sizler için özel bir sayım yaptık değerli okurlar. Bu sayımda kimseye yaşını, işini, sakat olup olmadığını sormadık. Sağa sola baktık ve gülümseyen yüzleri saydık salt.

Bayramlar, ulusların yaşamlarında şenlik, mutluluk günleri demek. Darınlıkların unutulması, sevinçlerin paylaşılması, yalnızlık duygularının bir yana bırakılması gereken günler demek.

Gördüğümüz gülümsemelerin sayısı yok denecek kadar azdı. Onların çoğu da tatlı değil ekşiydi. Gülen yüzler göreceğimizi umarak başlamıştık. Bunun yerine kasılmış çene kemikleri, öfkeyle incelmış dudaklar, sıkıntıyla bakan gözler gördük. Doyumsuzluk sarmıştı her yanı.

Dolmuş şoförleri ters, duraktaki yolcular ters, satıcılar ters, alıcılar tersti. Bayramlık şeker aldığımız pastanenin kasasındaki kıza gülümsedik. Aldığımız karşılık pek romantik olmadı:

«Ne istediniz?»

Otobüs biletiçisinin böyle bir günde çalışmasının güçlüğünü düşünüp hatırlarını sormaya kalktığımızda o bizden önce davrandı:

«Yürüsene beyim, ilerisi boş!»

Güzel giysiler içinde çocuklar vardı ama, partallar içindeki dilencilerin sayısı daha fazlaydı.

Aileler; yapacakları bayram ziyaretinden çok, gidecekleri yere nasıl

gideceklerini düşünüyor olmalıydı. Televizyona baktık: Tatsız, yapmacık dolu, zorlamalıydı.

Sinemalara baktık: Eğlenmekten çok vakit öldürmek tasası vardı seyircilerde. Zaten biliyorlardı eğlence bulamayacaklarını.

Ayaküstü meyhanelerine baktık: Sarhoş tafraları her zamankinden daha neşesiz, daha çekilmezdi. Anlatanlar bile inanmıyorlardı anlattıklarına.

Beyoğlu'nun arka sokaklarını doluştık. Genç adamlar, orta yaşlı a-

damlar, iyi giyimliler, kötü giyimliler; koyun sürüsü gibi bir otelden çıkıp öbürüne giriyorlar, bakıp çıkıyorlardı. Bayram boyunca tek kahkahayı o gece duyduk:

«Namuslu yermiş meğer,» diyor du bir delikanlı. «Biz de sandık ki...»

«Kapıdaki arapça dua levhasını görünce anlamıştım ben» diye gülmekten kırılıyordu öbürü.

«Namuslu» yerin kâtibi mi, kapıcısı mı, her nesiye; kızgın kızgın homurdanıyordu biri içeriden.

Mutlu kişilerin sayısı çok azdı geçtiğimiz bayram. Son model Amerikan arabasının direksiyonundaki yüz de tasalıydı, köfte arabasının camekânının gerisindeki yüz de...

Kurbanlık satılan yerlerde kavgalar gördük. Çarpışan arabalarının başında dikilip sövenler gördük, ve bu çarpışan arabalar lunaparkta falan değildi kuşkusuz.

İnanmayacaksınız belki, bir bayram yeri gördük. Bu bayram yerinde iki paslı ve soğuk salıncak, iki tombalacı ve üşümüş çocuklar gördük.

Bir şeyler olmuşt bize. Hayat pa-

halılığından gülümseme fiyatları da almıştı payını. Üstelik bir yığın kaçak incik boncuğun yanısıra gülümseme satan bir yer de yoktu. Gülümsemesini unutmuş yüzler alabilirdiğine çirkindi.

Hem geri kalmış ülkelerin, hem de gelişmiş ülkelerin kötü yanlarını kendinde toplamıştı toplumumuz geçtiğimiz bayram. Havada hüüzün, güvensizlik, tatsızlık vardı. Televizyondaki çirkin politikacı bayram günü bile rahat bırakmıyordu halkı.

Evet, bir şeyler olmuşt bize. Bunu ya kendi kendimize yapmıştık, yada başkası yapmıştı da karşı koymak yerine boyun eğip kabullenmiş-tik.

Takvimlere renkli mürekkeple basılan günler, toplumların yaşantılarını renklendirmek için yeterli değil. Kesilmeye götürülen koyunlar bile acımış olmalı bize; hiç kutlu değildi geçtiğimiz bayram. Kimbilir, belki yarın, dudaklarımızda kavrulup kalmış gülümsemelerimiz yeniden canlanır; yalnız bayramlarımız değil, tüm günlerimiz kutlu olur.

AKBABA

YILBAŞI ÖZEL SAYIMIZDA

Muzaffer İZGÜ, Vedat SAYGEL, Burhan ESEN, Sulhi DÖLEK, Fikret OTYAM, Mukadder ÖZAKMAN, Doğan BÜKE, Fikret YILMAZ'ın en güzel yazıları

Cafer ZORLU, Zeki BEYNER, Erdoğan BOZOK, Niyazi YOLTAŞ, AYDIN, Orhan ÖZDEMİR, Metin ŞANLI, Tayfur ŞAPOLYO, Nuri BİLGİN'in birbirinden güzel karikatürleri ile

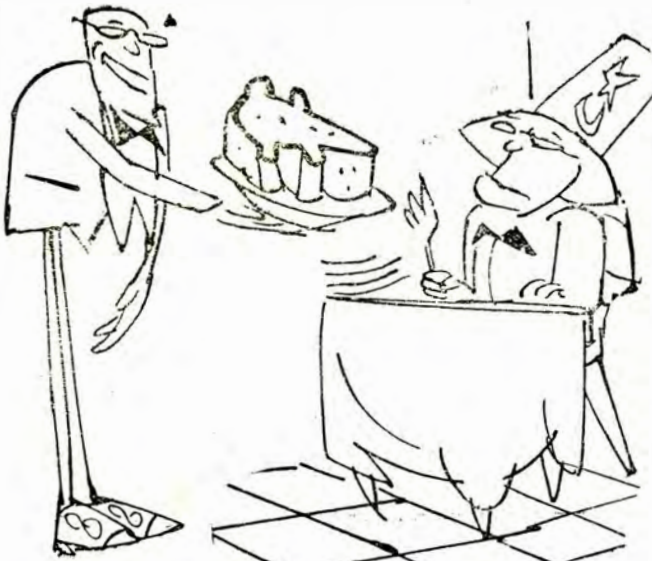
**YILBAŞININ BÜTÜN NEŞESİ
Gelecek hafta AKBABA'da**

— Yunanistan, Türk askerinin Kıbrıs'tan çıkmasında ısrar ediyor. —

— Çık Kıbrıs'tan!

Kıbrıs'tan peynir aldık. — Gazeteler —

— Aman konferanslarda katık et, hemen bitirme!

YURTDAŞ olmasına yurtdaşı-
nız ya, ne tür bir yurtdaş ol-
duğunuzu kendi kendinize
hiç sordunuz mu? Son yıllarda gün-
lük konuşmalarımızda yer eden «So-
kaktaki adam» deyimi, sade yurtda-
şın karşılığıdır. Demek ki, daha bu-
nun peynirli var, kıymalı var, su-
çuklusu, pastırmalı var. Biz, sade
olarak gelmiş yeryüzüne. Hem yal-
nızca ben değil, babam da, dedem
de birer sade yurtdaşıymış yaşadıkları
çağlarda. Soyca otuz kırk kişi elele
vermişler, Anadolu'nun kuş uçmaz,
kervan geçmez bir yerinde. «Haydi
buraya köy kurup yerleşelim» de-
mişler. Yasa dışı, kural dışı köy o-
lur mu? İçlerinden biri muhtar ol-
muş, yedisi ihtiyar heyetini oluşturu-
muş. bir düzine kadarı «Köyü Kal-
kındırma Derneği» kurmuş, yönetim
kuruluydu, onur kuruluydu derken,
boş adam olarak bir avuç insan kal-
mış ortalıkta. Köy kurmakla dert
biter mi? İş deseniz iş yok, para
deseniz para... Bizimkiler düşünce
dara, boş gezenlerin kimi pılsını
pırsını topladığı gibi iş bulma u-
muduyla soluğu büyük kentlerde al-
mış, kimi adam olma tutkusuyla
çevre illerde okumaya başlamış, ko-
ca köyde millet olarak, yurtdaş ola-
rak, sokaktaki adam olarak yalnızca
rahmetli dedemiz kalmış! Köy yasa-
ları onun için çıkarılıyor, köy san-
dığı onun için kuruluyor, cami yapı-
mında yardıma çağrılan o, derneğe
ödevi ödeyen o, yol yapımında, o-
kul yapımında kazma kürek sallayan
o! Bu çekilmez yaşam tak etmiş a-
damın canına. Bir kaç kez «En bü-
yük eksikliğimiz, bir kooperatifimizin
olmaması... Gelin, bir kaçımız elele
verelim, bu en önemli eksikliğimizi de
giderelim» diye girişimlerde bulun-
muşsa da, «Olmaz» diyerek dayat-
mış diğerleri. «Sen de kooperatifçi-
liğe başlarsan, iş yapacağız, yardım
isteyecek, en önemlisi yönetilecek
kişi kalmaz ki köyde. En iyisi, nü-
fusumuz çoğalana kadar sen gene
yurtdaş olarak kal.»

Neyse, bir süre sonra babam dün-
yaya gelmiş de, birazcık palazlan-
masıyla dedemin yükü yarıya imiş.
Bedenler işte, kulakları kırışte, di-
şin babam didin! Her çağrıda kabak
bizimkilerin başına patlıyor!

Şans işte, günün birinde dedem ö-
lüyor, babam tüyüyor! Aileden sağ
kalanları ardına taktığı gibi bir ge-
ce yarısı kaçıyor köyden. Kaçıyor
da, kurtuluyor mu? Yooo... Aışkan-
lık içine işlemiş adamın. Ne zaman
«Sayın yurtdaşılar!» diye başlayan
bir çağrı duysa, gıyınır, kuşanır, biz-
leri de hazırlayarak verilecek emri
beklerdi. Koca ülkede yurtdaş yal-
nızca kendisi sanki... Kaç kez sine-
macıların megafonlarla yaptıkları
çağrıya uyarak konu komşudan borç
alıp, verilen ödevi yerine getirmek
için birkaç akşam aynı flime ardı

YURTDAŞ YAPAR vedot saygel

ardına gitmişizdir. Gerekçesi de ha-
zırdı babamın: «Koca bir ülkenin
yönetilmesi kolay değildir» dendi.
«Yönetilen kişiler olarak, yöneticile-
rin istekleri doğrultusunda bize ve-
rilen ödevleri yapmadık mı, her
şeyden önce yurtdaşlık görevlerimizi
yerine getirmiyoruz demektir. Kay-
tarıcılığın hüküm sürdüğü bir ülke
de, en azından yerinde sayar!»

Babamın izinden giderken, öğütleri-
ni dinlerken, yasalara, yasaklara,
isteklere saygıda ondan bin beter
ülkesine bağlı kusursuz birer yurt-
daş olmuştuk, haberimiz yok! Büyü-
kerimin ulusal savaş sanayiini kur-
maya çalıştıkları günlerde biz, mah-
kemeyle ev arasında koşuşup duru-

cuz yollu iki fide uydurmuştuk, kaz-
mayı küreği kapıp, karşımadaki ar-
saya bir güzel kondurmuştuk! Gece
tam yatmaya hazırlanırken karakol-
luk olmayalım mı? Arsa sahipliymiş
meğer! Ağaç diktikimizi gören kom-
şular «Sizin oraya gecekondu yap-
mak için göz koyanlar var» diye ha-
ber salmışlar adama. Ne dedikse ya-
tıştıramadık. Ne yaptıkça yurdu e-
rozyondan kurtarmaya çalıştığımıza
inandıramadık. Savaş sanayi vakıf-
ları bu sıkışık günlerimizde kuruldu
işte. Her gazetede bir ilân: «Kendi
uçagını kendin yap!» «Kendi donan-
manı kendin yap!» «Kendi tankını
kendin yap!» Ardından vakıf kuru-
cularının demeçleri... «Kederde ve

yorduk. Bir bakanın radyoda yaptığı
konuşmayı dinlemiştik, erozyondan
her yıl bir milyar tona yakın vatan
toprağının denizlere akıp gittiğini
öğrenmiştik, bunun önlenmesi için
bize verilecek görevi sabırla bekle-
miştik. «... Erozyonun önlenmesi,
hükümetlerin güçlerini aşan bir so-
rundur» diyordu ilgili bakan. «Top-
rağına sahip çıkmak, yurtdaşın baş-
ta gelen görevlerinden biridir.»

Toprağımız olmadıktan tam,
«Ooooh, bu kez biz paçayı kurtardık»
derken, konuşmacının bir sorusunu
yanıtlayan bakan, «İzninizle bura-
dan köylü, kentli, topraklı, toprak-
sız tüm ulusumuza seslenmek isti-
yorum» demişti. «Bu kaybı önlemek
senin gayretine bağlı. Yılma, işen-
me, bana ne deme... Bil ki senin di-
keceğin iki ağaç, ülkenin çöle dönlüş-
memesinde en büyük etken olacak-
tır!»

İşte bu komuta uymuştuk, boğaz-
mızdan keserek çiçek pazarından u-

tasada birbirine kenetlenmesini bi-
len bu cefakâr halk, bu güçlüğü yen-
mesini de bilecektir!»

Birader güçlüğü yenmesine belki
yeneriz ama, yapılması istenen bu
şeyler konusunda en küçük bir tek-
nik bilgimiz yok ki... Teknik bilgili
bırakın, aslına bakarsanız başamızı
kaşıyacak vaktimiz yok! Eşim ço-
cuklara mı baksın, yemek mi yap-
sın, ev geçimine yardımcı olmak
için sağdan soldan dikiş, nakış işleri
mi aramaya kalksın? Benim derse-
niz bir ayagım iş kapılarında, bir a-
yagım mahkeme kapılarında!

— Canım, herkes işini gücünü bı-
rakmış bizi gözlemiyor ya, dedi e-
şim. Yapiyor görünürüz olur, biter.

— İyi ama, ya ansızın hatır sorma
bahanesiyle bir uğrayan olursa?...

Kadın ama kafası işleyenlerinden:

— Elimizi kolumuzu bağlayıp otur-
mayacağız ya... Ortaya bir şeyler dö-
ker saçarız, yapıyor görünmeye ba-
karız.

Bir süre yapar göründük. Hatta
yapa boza ustası olur çıkarız düşün-
cesiyle, uçak yapıyla gerçekten
uğraştığımız günler de oldu. Çocuk-
lar kâğıt tekne yapıyla başlamış-
lardı işe. Derken legene su doldu-
rup, tahtadan olanını denemeye baş-
ladılar. On yıldır oturduğumuz hal-
de tanışma olanağı bulamadığımız
mahalle halkıyla, çıkardığımız gü-
rültüler nedeniyle mi, yoksa göster-
diğimiz yurtseverlik nedeniyle mi
bilmem, bir hafta içinde kaynaşiver-
dik. Bir akşam eşim:

— Biliyor musun, dedi, bu mahal-
lede bizden başka sade yurtdaş yok
galiba.

— Nerden anladın?

— Bilmem... Bizim gösterdiğimiz
cabayı hiç kimse göstermiyor da...
Sonra her biri sosyal bir derneğin
yöneticisi durumunda. Mürvet hanı-
mın beyi, bir partinin ilçe başkanı
mıymış, neymiş! Süheyla'nın kocası
«Güzelleştirme Derneği» nin kurucu-
suymuş. Halit bey, «Kimsesiz Ço-
cuklara Yardım Derneği» ikinci baş-
kanıymış.

— Diğerleri?...

— Onları da sen sorup öğreniver
artık.

Sordum ki, ohooo, koca mahalle-
de sade vatandaş durumunda topu
topu iki aile kalmış. Biri biz, di-
ğeri iki kapı ötemizdeki Hüsnü bey.
Lice'nin deprem felâketine uğradığı
günün sabahı o da kapımızla daya-
nıp, radyoda konuşa yetkiliyle ağır
birliği etmişcesine:

— Doğanın açtığı yaraları bu mil-
let kendi cabasıyla sarmasını bile-
cektir! diyerek elindeki makbuz ko-
çanını sallayarak kapıya dayanmasa
mı?!

Hatırını sormamı duymadı bile.

— ... Bu büyük felâkette kaybettik-
ğimiz canları yerine getirmek elbette
ki bizim gücümüzün çok ötesinde
bir şeydir. Ama yıkılan evlerin yeri-
ne daha yenilerini, daha sağlamları
nı yapmak yurtdaşlarımızın elinde-
dir!

Taa Diyarbakır'a ev yapımına mı
gönderecekler acaba diye düşünür-
ken, başladı makbuzları karıştırma-
ya:

— Elli, yüz, beşyüz... Hangisinden
olsun?

Mahallede iki yurtdaş var diye se-
vinirken işe bakın, gece deprem ol-
muş, herif sabah karanlığında «Li-
ce'ye Yardım Derneği» ni kurmuş!

Allece bir araya getirdiğimiz on il-
raya gıyeceklerimizin yarısını da ka-
tıp verdik. Sonra başladık oturup
kara kara düşünmeye.

— Darılma ama bütün bu güçlük-
leri kendimiz yaratıyoruz, diye mi-
rıldandı eşim. Şöyle daha kalabalık
ça bir semt bulsak, taşınmadan önce

— Belediye memurları aylıklarını alamadı. —

— Belediye..

«Bir elinde cımbız,
Bir elinde ayna..
Umurunda mı dünya!..»

orada yaşayanların sosyal durumla-
rını bilenlerden sorsak, sade vatan-
daşın çok olduğu yerde bir ev tut-
sak...

Umutsuzca söyledim:

— Gene bulurlar bizi.

— Dur, dedi, sözümü bitirmedim
daha. Biraz gayrete gelsen, bir parti-
ye mi olur, bir derneğe mi olur,
yöneticilerinin arasında kendine yer
bulup postu sersen. Kısacası kurtul-
sak artık sade yurtdaş olarak yaşa-
maktan. Biraz da biz karşımadaki-
lerden hizmet beklesek. El çalışıp
didinirken biz «Millet yapar» la baş-
layıp, «Memleket kalkınır» la biten
demeçler versek... Diyeceğim arada
geçinsek, gitssek!

Tiryakiliklerden çabucak kurtula-
bilir mi insan? Haklı bulduğum eş-
min söylediklerini yerine getirmek
amacıyla dalgın, dertli, çıktım soka-
ğa. Radyoda siyasal partilerden bi-
rinin sözcüsü, «Demokrasiyi yaşat-
mak için millet gerekeni yapacak-
tır!» diye bar bar bağıyordu. De-
mokrasiyi nasıl yaşatabileceğimi dü-
şüne düşünür yürüdüm. Duvarlarda-
ki afişler, İstanbul'u çöpten, pislik-
ten, bakımsızlıktan kurtarmak için
yurtdaşları savaşa çağırıyordu. Göz-
lerimin önünde ev halkı canlandı.
Bu afişleri gördülerse eğer, çoktan
süpürgeye sarılıp, sokakları temiz-
lemeye başlamışlardı bile!

Yol kenarındaki cami inşaatında
bir tabelâ vardı: «Vatandaş, bu ha-
yırılı yapıya bir taş da sen koy!»

Görünürde taş yoktu. Bir tuğlayla
bir mala harç aldım, kolları sıva-
dım. İnandır musunuz, hayrına sevabi.

na gittim geldim tek başıma on gün
içinde iki duvarı tamamladım!

Geçen akşam paydosta elliye yakın
görevli sardı çevremi. Kimi cami
yaptırma derneğinin kurucusuymuş,
kimisi yardım bulucusu... Bir üne de
ayak üstü ben kavuştum: «Bedava
tarafından duvar örücüsi!»

Sade yurtdaş, sokaktaki adam ol-
mak kolay mı? Bedenen çalışmak,
parasız çalışmak da sana düşer iş-
te!

Vedat SAYGEL

YUSUF ZİYA ORTAÇ

1975 - 1976

ARMAĞANI VARİŞMASI

BİR yıldönümünü daha hep birlikte
kutlamanın mutluluğu içindeyiz sev-
gili okurlar. Kurucumuz rahmetli
Yusuf Ziya ORTAÇ'ı saygıyla anarken 54
yaşına basan AKBABA'nın insan ömrünü aşkın bir görevle Türk
okurunun hizmetinde bulunduğunu bir daha hatırlatmak istiyoruz.
AKBABA bizim değil sizindir. AKBABA Türk okurunun malı
olmuştur. 54 yıl demek en azından Türkiye Cumhuriyeti devleti-
nin yaşı demektir. Takdir edersiniz ki, yarım yüzyılı aşkın bir
ömür yalnız Türkiye için değil, bütün yeryüzünde ulaşılması güç
bir süredir. AKBABA bu başarısını siz sevgili okurlarına borç-
ludur.

Çilekeş Anadolu insanı, Mustafa Kemal Paşa'nın önderliğinde
işgalci emperyalistleri vatanın bağrından söküp atmaya uğraşır-
ken, yabancı güçlerin kuklası İstanbul hükümetine karşı yayın
hayatına atılıyordu kalemini süngü yapan AKBABA'mız.

Ulusça birlikte savaşıldı, birlikte kazanıldı bu zafer.

Cumhuriyetin ilânını çocukluk yaşında, 50. yıldönümünü elliiki
yaşında selâmlayan AKBABA, siz sevgili okurları ile bütünleşme-
nin kıvanç içinde doğrudan, devrimden, halktan yana daha nice
yıllar yorgunluk nedir bilmeden kanat çırpma devam edecektir.

**1975 — 1976 Geleneksel Yarışmamız
YUSUF ZİYA ORTAÇ ARMAĞANI'na gelince:**

Yarışmamızın konusu :	MİZAH (Her türü)
Yarışma süresi :	10 Aralık 1975 — 1 Şubat 1976
Dağıtılacak ödüller	
Birinciye :	2000.— Lira
İkinciye :	1000.— Lira
Üçüncüye :	500.— Lira

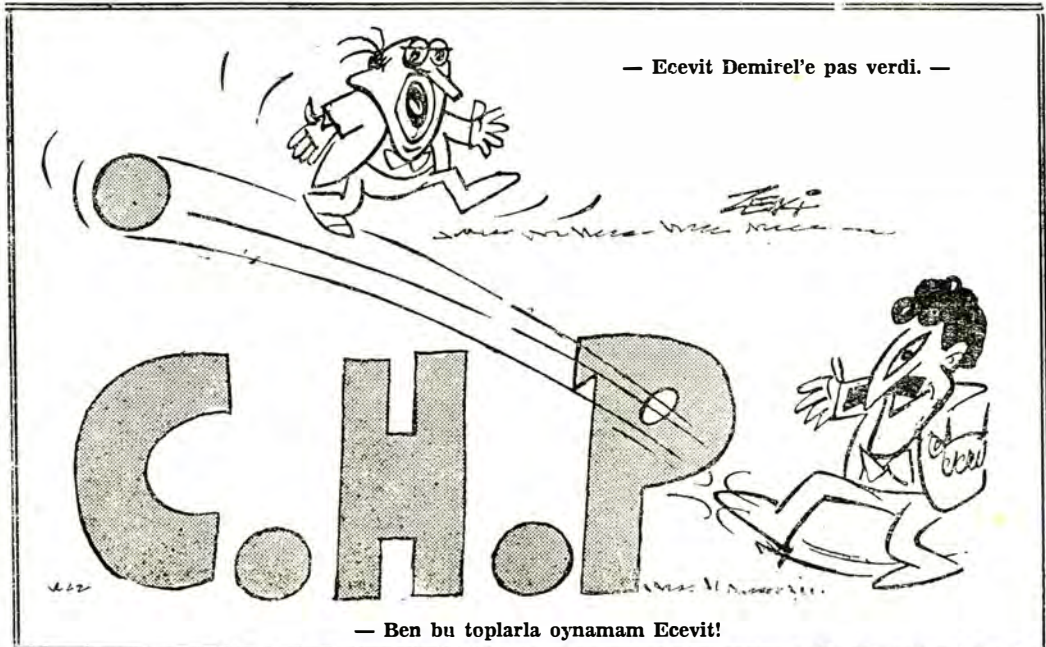
MİZAH DEYİNCE :

Oyküsü, yergisi, taşlaması, alayı, röportajı ve fıkrası ile sağ-
lıklı güldürmeyi amaçlayan herşey, mizahın kapsamına girer. Bu
nedenle sınırlandırmıyoruz. Sosyal, politik, güncel... Nasıl isterse-
niz öyle kaleme alabilirsiniz yaptılarınızı.

YARIŞMAMIZIN KURALLARI :

1. Yazılar kesinlikle daktiloyle, kâğıdın bir yüzüne yazılacaktır.
2. Yarışmacı bir eserle katılabileceği gibi, birden çok eserle de yarışmaya katılabilir.
3. Yarışmaya katılan yazıların üçer kopya olması, altında açık isim ve adresin bulunması.
4. Yarışma, usta — amatör ayırmaksızın herkese açıktır.
5. Takma ad kullananların, gerçek ad ve adreslerini bir başka zarfa koyarak, yarışma dosyasına katmaları.
6. Yarışma zarfının üstüne «Yusuf Ziya Ortaç Armağanı» ibare-
sinin konması.
7. AKBABA Dergisi, Divanyolu — İSTANBUL adresine posta-
lanması.
8. Yazıların en geç 1 Şubat 1976 tarihine kadar elimize geçecek
şekilde postalanması.
9. Yarışma yazılarının daha önce hiçbir yerde yayımlanmamış
olması gereklidir.

Hepinize başarılar dileriz, değerli okurlar.

— AP'nin tutumu eleştiriliyor. —

Memur türküsü

Bıktık artık yıllardır hayat denen savaştan,
On yılda on apartman yarattık biz maaştan!
Atalar doğru demiş «Balık kokarmış baştan»
Kalkınma hamlesi bu, bir ileri, üç geri,
Başımızda Erbakan koşuyoruz ileri!
Sevsek de sevmesek de âmirleri ögeriz,
Yüzüne karşı güler, arkasından sögeriz.
Lâfla gemi yürütür, havanda su dögeriz,
Barajlar, fabrikalar partimizin eseri,
Elbette kendimize yontacağız keseri.
Yaşarken küçük memur bir terfi umuduyla,
Yutuyorlar deveyi koskoca hamuduyla.
Nasıl adam oluruz söyleyin biz bu huyla?

Kimlere kalmış Yarab memleketin kaderi?
«Kendi düşen ağlamaz!» denilse şimdi yeri.

Ne sağdan, ne de soldan yok bir özel fonumuz,
Bilmem ki ne olacak bu gidişle sonumuz?
Kalmadı baksanıza ardımızda donumuz,

Bizler karaborsada bulamazken şekeri,
Fırl fırl dönüyor elâlemin tekeri.

Bu ne müthiş kargaşa? Yurdun haline Bakın!
İşçisi, öğrencisi yürüyor akın akın.
İşte kokusu çıktı en sonunda MEYAK'ın,

Memur, diyorlar ona, sönmüş gözünün ferî,
Sıkacak hal kalmamış belindeki kemeri.

Gülse de halimize elâlem kahrkahaıyla,
Yönetiriz işleri hem nükte, hem şakayla,
Uygurluk yolundayız tesbihle, takunyayla,

Başarının sırrı bu, göz nuru, alın teri,
Zatî Sungur şaşırır görse böyle hüneri.

Herkes rüşvet alırken bizler hep hava aldık,
Vatan, millet diyerek, bulgura kaşık çaldık.
Fiyatların önünde binbir hayâle daldık,

«Kemerî sık!» diyorlar, bu ne biçim öneri?
Vitrinde görüyoruz şişkebabı, döneri.

Memursun, elbet sen de olacaksın emekli,
Değişecek ağıltan bir gün midenin şekli.
Eller zıkkımlanırken her gün balı-börekli,

Emdiği süt burnundan geldi yıllardan beri,
Daha mı taşıyacak sırtında bu semeri?

Özbek

Haftanın Sanat olayları...

BİR FİLM

İstenince neler yapılabilir!

KENDİLERİNİ Türk Sinemasının gelişmesine adanmış iki idealistten biri berber dükkânını sattı; biri, karısının kolumundan çıkardığı üç bileziği kattı, toplam oniki bin liralık bir sermaye ile yılın olaylar yaratan filmini yaptı:

ATMA KAZIM BİZE GENE LÂZIM

Yapım ve yönetim	Berber Fehim
Film montaj	Hüseyin Lehim
Senaryo	Süleyman Rehim
Kamera	Şipşakçı Kerim

Bu film Feryad-ı Figan Stüdyosunda seslendirilmiş, Solmaz ve Kırtutmaz yağlıboyalılarıyla renklendirilmiş ve başrolleri paylaşan Hilmi Hidayet ile Nimet Nilayet'e biner lira avans verilmiştir. Avanslar nakit, kalamı bonoya bağlandığından ödenmeyecektir hiçbir vakit!

FİLMİN KONUSU: Bir fabrikatörün oğlu olan ve arkadaşlarının ısrarı ile kendini bir anda kentin en ünlü batakhaneşinin kumar masasında bulan Kâzım (Hilmi Hidayet) o gece pokerde son meteliğine kadar yutulur, canına kıymak amacıyla gittiği Boğaz Köprüsü'nde, intihar kuyruğunda sabırla sırasını bekleyen Leylâ isimli fakir bir kıza tutulur. Olaylar zinciri tüm hızı ve heyecanı bundan sonra gelir işte. İki gencin sık sık birbirini bulan bakışları, ruhlarını saran sıkıntıyı boğar, hemen aralarında büyük bir aşk doğar. Bizim filmlerde aşkların doğmasıyla meyvemsi vermesi bir olduğundan, intihardan caymışlar, ilk çocuklarını kucaklarına almışlardır. Kumarda yutulmanın verdiği eziklikle babasının yüzüne nasıl bakacağını düşünen Kâzım, bir anda eriştiği bu büyük başarının coşkusuyla ve kucagında çocuğuyla «Babacığım» diyerek fabrikaya koşar. «Bak, ne yaptım!» Oğlunun gösterdiği mucize karşısında sevinmesi gereken baba, yalnızca sorar kaba kaba: «Demek bir yıldır fabrikanın işlerini yüzüştü bırakarak, başka işlerle uğraşıyordun, ha?» Kâzım'ın cevabı kesindir: «Hayır baba! Son yirmibeş yılda akıl erdiremeyeceğiniz kadar hızlandı dünya. El tezgâhları başında kişisel çabalar devri çoktan kapandı. Onun yerini bilimsel yöntemlerle kolektif çalışmalar aldı. Sorumluluğunun ve üretimi artırma yöntemlerinin bilincine çoktan vardı kişi. Bu nedenle arasında bölüşüyor işi. Biri temeli atıyor, biri plânlamasını yapıyor, bir baskası ortaya emeğini katıyor, sonuncusu kazancın üzerine yattıyor! Diyeceğim senin bir yıl uğraşarak elde ettiğini, benim bir gecede elde etmem suç mu?» Bu söz üzerine kalbî kriz geçiren baba ölür. Kâzım borçları yüzünden tüm emlakına haciz konur. Yeniden çaresiz kalmış, Leylâ ile Kâzım, Çocuğu ve kendilerini geçindirecek bir gelir lazım. Bir yığın acı olay seyirciyi hıçkırığa boğar. Karı koca yeniden karar verirler, büyük bir azimle Boğaz Köprüsü'ne gelirler. İntihar kaçınılmaz hâle gelmiştir artık! Film de sonuna yaklaşmıştır. Köprü'nün korkuluklarına tırmanan kahramanlarımız tam kendilerini suya bırakacakları sırada kızın aklına film yapımcılarından aldıkları ve kimseye kırdıramadıkları bonolar gelir, intihardan cayarak, «Kendini denize atma Kâzım, bu can bize gene lazım» diye seslenir. Tavsiye ederiz.

Nüsret VEDAT

YENİ RESİMLİ ROMANIMIZ

GELECEK HAFTA AKBABA'DA

K. Doğan Bükre

O RTAKUL birinci sınıf öğrencisi iken; yemek, yatmak, harici etkenlerden korunmak gibi his ve alışkanlıkların dışında başka bir duygunun da mevcudiyetini hissederek geçirdim. Yaşamın olan kız arkadaşlarımda da bu his uyandırmış olmalı, eski yakınlıkları silinip gitti. Perde arkasından gözlemlemeler, kapıda görünüşü hemen içeriye kaçmalar... Bu duygu insanın açlığı ile tokluğu arasındaki duruma eşitti. Ne yemek masasına oturuluyor, ne de masadan uzaklaşıyor...

Sokakta oynarken yonttuğum kâğıt, parmağımı derinden kesmişti. Kan, damarlarımdan cömertçe akıp gidiyordu.

Tarzan filmlerinin yarattığı kahramanlık coşkusu ile elim kan içinde ilk duygusal bağımın kurulduğu Ayten'in evinin önünden zafer sarhoşluğu içinde geçtim. Kanayan parmağımı, akıp giden kanı göstermek için Hitler'i selamlar gibi kolumu kaldırarak... Kan, Ayten'i çok etkilemiş olmalı. Az sonra bir bahane ile yanıma gelip şefkat dolu ilgisini sundu. Ayten'le ilk kan bağlantımız bu şekilde kuruldu. Yıllar geçti, günü gelince ben de onun karnasını hissettim. Heyecan, coşku, korku, çaresizlik duyguları ile...

Duygusal bağ kurulunca Ayten'e bir mektup hazırladım, çocuğu sevimi dile getirip döşendim. Ayrıntılarını hatırlayamıyorum. Fakat o mektubu Ayten'in cebine sokuştururken yaşadığım korku ve heyecanı bugün aynen yaşamaktayım. İmzamı? O kadar da saf değilim: «Gönül de olursa muhabbet, imzaya kalır mı hacet?...» Ayten'in ağabeyi mektubumu eline geçirmiş, «Annem babam ölsün ki ben yazmadım!» yeminleri ile pekleştirdiğim savunmalarımı dinlememiş beni bir güzel dövmüştü. Kanayan burnumun gömleğimde beliren lekelerini giderememişim. Akşam, annemden de dayak yemiştim. İlk aşk dayağı, çocuğu ilgimi sevgiye dönüştürdü.

İki yıl sonra Ayten'e bir resmimi verdim, arkasına genç kız kalbinde çarpınışlar yaratacak incimi döktürdüm: «İstikbalin parlak kucacağına atılırken mazinin karanlıklarından beni an». Ayten'de kafa yok, resmimi bulan ağabeyi beni kucığına alıp tekrar dövdü. Bu bende sonsuz acı ve sonsuz bir kin doğurdu.

Herkesin geçtiği geçitten ben de geçerek evlendim. Ayten ile mi sandınız? Yok canım, o bir kin aracı idi. Ayten'den yakamı nasıl sıyırıldığını öğrenemedim. Sevgilim, ilk kurbanım ellerin oldu...

Ayten'in aklı olacak, kısmetimi kapalı, uzun süre evlenemedim. Evlenene kadar geçen devrede ben oldum bir bar gülü... Her akşam bar dayım. Komisinden şef garsonuna, en verimsiz kızdan en doyurucusuna kadar hepsiyle içli - dışlı oldum. Garsonlarla «İlan» diye anlaşırız. Parmaklarım bar kızlarının serbest

pazarında geziniyor...

Ayşın, Aylin, Aysin'le masa başı âlemlerimizin resimleri çekiliyor, gençlik anılarım ebedileşiyordu. El ele, kucak kucaka, dudak dudaka... İnsan, gençliğinin hakkını almalı...

Resimleri kitaplığımdaki Şahika romanımın arasında saklıyordum. Hangi kitabın arasına koyduğumu unutmamak için onları Şahika'nın sahifelerine yerleştiriyordum. Çünkü, bar hayatımın şahikasını (doruğunu) yaşıyordum. Resimler bu yaşamımın belgeleri idi.

Karım; karı değil cazi imiş... Kıskaç ne kelime? Kıskaçlık kansemine yakalanmış, amansız hastalığın uzmaz hastası...

Ben evine ve eşine bağlı bir insanım. Buna mecburum da... Cömertçe harcadığım gençliğimin son kalıntıları el'e değil, eve harcamak zorundayım. Yoksa karıma rezil olacağım...

Bir akşam eve gittim, anahtarı sokup kapıyı açtım. Aaa, bu ev benim değil, yanlış girmişim... Bombos bir ev... O ne? Duvarı nikâh töreninden sonra çektiğimiz fotoğrafı renkli büyütülmüştü. Bu ev bizim canım... Ama boş bir ev...

Karımın babasının evine telefon açtım. «Alo» sözüm üzerine telefon çat diye kapandı. Akşamın ürperti ci serinliğinde bir maratonda gibi koşarak kayınpederimin evine vardım. Zile bastığım parmağım nasır tuttu, kapı yine açılmadı. Bir ara pencere açılır gibi oldu, başımı kaldırdım, buz gibi bir kova su vücudumu titretti. Yukarıdan bir ses: «Kudurmuş herif!»

O halde bir otele gidemem. Bombos eve varıp karımın tesadüfen gö-

zünden kaçıp bıraktığı gazetenin üzerine kıvrıldım. Hem yatak, hem sünger. Sabaha karşı gözümü yummuşum. Perdesiz camdan süzülen güneşin yükselttiği buharlar arasında gözümü açtım. O gece belime saplanan sıızıyı gideremedim, sıızı bedenime yerleşti.

Telefonlarım, ricacı göndermelerim, hattâ bolca postaladığım havaletler sonuç vermedi. Şunu söyleyeyim, havaletler geri döndü.

Bir süre sonra posta dağıtıcısı bana bir tebligat zarfı verip imzamı aldı. İçinden çıkan kâğıdı okudum. Bir dilekçe, dilekçe değil, inkışırma... Bu dilekler sağlam bir adamı verem illetine tutulmaya, sürünmeye, yek ekmeğe muhtaç olmaya yeter de artar... Karım, aramızdaki şiddetli geçimsizlik nedeniyle boşanmamızı talep ediyordu.

Karımın iddiaları yersiz ve mesnetsiz. Kimse bu sözleri kanıtlayacak tanıklık yapmaz. Ben evcimen bir adamım. Yalan yere tanıklık ya pacak adamı Allah çarpar.

Belirli günde yargıç huzuruna çıktım. Karım iki yaşındaki oğlumu da mahkemeye getirmiş. Karım bir kin, nefret ilâhesi... Oğlum da öyle. Karım o bacak kadar çocuğu nasıl da kendisine uydurmuş?

Karımın avukatı dâvasını özetledi, beni tabak'ın sevdiği deri gibi yerden yere çaldı. Ben, benliğimden utanç duydum, tiksindim. Ben yargıç olsam, kendi göbeğimi kendim keser, boşanmamıza karar verirdim. Bayağın da âdisi bir insanmışım, şehvet beni dünyanın en aşağılık insanı yapmış. Resmen şehvet kurbanıyım...

Sırf yargıca küçük düşmemek için kendimi savundum. Dâvacı vekilinin iddialarını reddedip kendimi evine ve eşine bağlı bir insan olarak nitelendim. Dâvacının iddialarını kanıtlayacak delil bulamayacağımı belirledim.

Karımın avukatı, alaylı bir tebesümle: «Biz inanmadığımız bir dâvayı kabul etmeyiz ve savunmayız» diyerek yargıca verilmek üzere mübaşire büyük bir sarı zarf uzattı. Yargıç kalın zarfı açtı, içinden çıkardığı ve resim olduğunu sandığım arkası parlak kâğıtları tek tek elden geçirdi. Bazılarını yan çevirdi, bazılarını başaşağı dikkatle inceledi. Yargıç, elindeki kâğıtları bana vermek üzere mübaşire uzattı. Mübaşirden aldığım kâğıtlar, gençlikte barlarda çektiğim, ebedileştirdiğim anların fotoğrafları... Gerçi fotoğraflar, şimdi Danimarka'dan ge-

len resimler kadar heyecan verici değil, fakat yine de buram buram şehvet ve sefahat kokuyor... Ben, açık seçik ben'im... Benliğimi inkâr edemem.

Karımın avukatı ayağa kalktı: «Muhterem yargıcım, Dâvacı aile kutsiyetine önem vermemiş, sabahlara kadar pencere önünde kendisini heyecanla bekleyen müvekkilime ihanet ederek barlarda sefiş bir hayat sürmüştür. Utanmadan bu yaşamını belgelenmiş, cemiyetin yüz karası olmuştur. Bu açık deliller karşısında boşanmamıza (Sanki karımla değil, avukatı ile evliyim!) karar verilmesini dilemekte yiz» diyerek iddiasını tekrarladi.

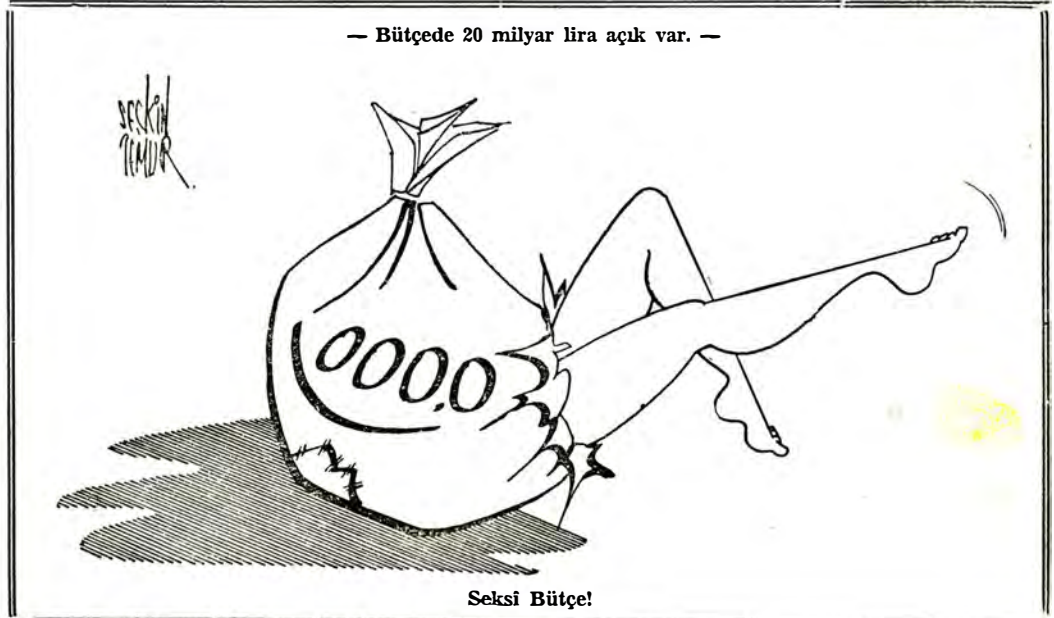
İnanın apışıp kaldım, gık diyemedim. Avukatın ibraz ettiği kesin delillere kim ne diyebilir? Ve de boşandık... Şahika romanı beni doruktan yere savurdu.

Bunları, hâtıra merakı ile o tür resimlerini saklayanları uyarmak için yazmaktayım. Dünya bu, sonunun ne getireceği bilinmez...

Yine bar hayatına daldım, dalış, o dalış... Barlarda fotoğrafçı görünce, elektriklenme noktasındaki parmağımı bile çekip fotoğrafçının üzerine atılıp makinesini yere çalyorum. İşgüzar polislerin gazete fotoğraflarına yaptıkları gibi...

Ola ki yeniden evlenirim. Suç delillerinin şimdiden tesbitine razı olamam...

— Bütçede 20 milyar lira açık var. —

Yoz Yürək dəstani

Sulhi Dölek

CENAZƏDƏ

YAĞMUR aralıqsız yağıyordu. Merhum iyi seçmişdi ölecek zamanı Kimsenin rahmet o kumasına gerek bile yoxtu.

«Nasıl bilirdiniz?» diye sordu imam, namazın və duaların sonunda.

Herkes bir şeyler geveledi. Yoz Yürək düşündü. Ölen delikanlıyı tanı-mıyordu bile. Başkalarından duydu-ğu kadarıyla kudurarak ölmüştü. Küçük bir kızı köpeğin elindən kur-tarmış, köpeğin kuduz olduğu iş iş-ten geçtikten sonra ortaya çıkmıştı. Küçük kız sapasağlamdı ama, köp-ek, ölen delikanlıdan başqa üç ki-şiyi daha ısırması başarmıştı. Bun-ların üçü de hastanədəydiler.

Tabutu taşıyacaq yeterli sayıda a-dam yoxtu. Onun için yoldan çevir-mişlerdi Yoz Yürək'i. Bir saatdir de yağmur altında bekletiyorlardı.

«İyi bilirdik», dedi Yoz Yürək so-nunda.

Yüzündən gözündən sular süzülen küçük topluluktan hoşnudsuz mırı-lılar yükseldi. Dört kişi tabutun kol-larına yapıştı.

«Köpek geliyor!» diye çığlık attı bir çocuk uzaktan.

İmam da, cemaat da, sihirli de-ğnekle dokunulmuşcasına ortadan yil-verdiler. Yer yarılmış, ölüden ön-çe içine girmişlerdi sanki. Yoz Yürək tek başına kalakalmış tabutun ba-şında. Zaman durmuş gibiydi.

Kara köpek, kapının kenarından başını avluya doğru uzatdı ağır ağır. Islak tüyleri birbirine yapışmıştı. Yine hiç teləf etmədən Yoz Yürək'e doğru yürüdü.

Yardım umarak çevresinə baktı adamımız. Belki ömründə ilk kez ne yapacağını bilmıyordu.

Köpek gelip musalla taşının mer-mer ayaklarını kokladı.

«Bu köpek o köpek değil», dedi, sahibi görünmeyen bir ses.

Az önce birer delik bulup giren-ler, teker teker ortaya çıkmaya baş-ladılar.

«Gerçekten de bu köpek başka.»

Birkaç kişi, taşlar və sopalarla, tekmelerle cami avlusunu dar getir-diler saygısız köpeğe.

Küçük grup, mezarlığın kapısın-dan girip ağır ağır yürüdü yeni açıl-mış mezarlara doğru. Mezarçı arka-larından geliyor və konuşuyordu:

«Çukura biriken suyu boşaltmayı unutmayın ha! Balık gibi suyun içi-ne bırakmayın garibi.»

İki kişi pabuclarını çıkardılar. Pa-çalarını sıvayıp mezara girdiler. Te-neke kutularla suyu boşaltmaya baş-ladılar. Yağmur hızını artırdı o sı-ra-da. Onlar boşaltıyorlar, su oluk gibi akıp yine dolduruyordu çukuru. Yoz Yürək'in üşüməsi, çukurdakilere baktıkça artıyordu.

İki kişi daha girdi çukura. Bir inat yarışı başlamıştı göklerle aşağı-sı arasında. Üstelik, suyun yanı sıra, mezarın yanındaki toprak yığının-dan çamur da akmaya başlamıştı içəri.

İki kişi daha katıldı mezardakile-re. Tabutu bir toprak yığınının üstüne bırakmışlardı. Çukurun içinde altı kişi vardı şimdi ama, hızları es-kisinden fazla değildi. Rahat hare-ket edemiyorlardı. Kutular birbirine çarpıyordu. Birbirlerinin üstlerini ıslatıyorlardı.

İmam dudaklarını kıpırdatıyordu durmadan ama, dua mı ediyordu, ləhəvə mi çəkirdi, belli değildi. Mezarçı, sırtında sarı bir muşamba; dikilip bir kenarda duruyor, anlamsız anlamsız sırıtıyordu. Yoz Yürək, ölen delikanlının babasına yaklaştı: «Tebrik ederim efendim.»

Adam anlamadan üzüntüylə kah-ramanımızın yüzünə baktı. Ağlıyor-du galibə ama, yağmur yüzündən zordu anlamak.

«Neden tebrik ediyorsun karda-şım?»

«Oğlumuzdan daha uzun ömürlü çıktığınız için.»

Kederli baba, eliyle sinirli bir dav-ranış yaptı. Ya yüzünü silmek iste-mişti, yada Yoz Yürək'i yumruqla-mak. Yoz Yürək geri sıçradı, tabuta çarptı. Yerinden kurtulup yokuş a-sağı kaymaya başladı sanduka. İs-lak çimlər de, çıplak toprak da bir-birinden kaygandı. Çukurdakilər, toprak yığınının arkasından olan bi-teni göremiyorlardı. Ama dışardaki-lər görüyorlardı, fəltəsi gibi açılmış gözleriyle. Soğukkanlılığını yitirmə-yen bir Yoz Yürək vardı içlerinde.

Zavallı baba çılgın gibi tabutun ardından fırladı. Bu arada Yoz Yürək'in ayağına takılıp yuvarlanmaya başladı. İmamla mezarçı da koştu-lar.

Tabut, mezarlığın duvarına çarp-tı. Kapağı açılıp yan döndü. Kudu-rarak ölen delikanlı tabutun içinde

değildi. T but bomboştu.

Tabutun başına üşüştülər şaşkın şaşkın. Ölü nereye gitmişdi?

«Zaten hafif gəlirdi», dedi tabu-tu taşımış olanlardan biri. «Yoksul amma da zayıfımş dediydim.»

«Tabutlar camide kəşmiş olma-sın?» dedi Yoz Yürək.

Baba, can düşmənnə bəkar gəbi baktı Yoz Yürək'e. Bütün uğursuz-lukları onun gətirdiyinə inanır gı-bıydı.

«Biz şimdi boş tabuta cənazə na-mazı mı kıldık?» dedi imam. Herke-sin təsasının başkə olduğu bir anda, o da boş giden dualarına yanıyır olmalıydı.

«Su bitmək üzərə», diye səsləndi çukurdakilərdən biri. «Getirin mü-tevəffayı.»

«Getiremeyiz», diye karşılık ver-di mezarçı. «Mütevəffayı yitirdik.»

«Elbette yitirdik», dedi ses. «Yi-tirdik de ondan mütevəffa oldu.»

«Öylesi değil. Mütevəffayı yine yitirdik. Cəset ortada yok.»

Çukurdaki atı kişi birer birer çıktılar. Birer birer yokuşu inip mezar duvarının dibinə gəldilər. Boş tabu-ta bəkup ıslak kafalarını kaşıldılar. Kulaklarının içinə dək çamura bu-lanmışlardı. Tir tir titiriyorlardı.

Kafələ, camiyə doğru dönüş yolu-na çıktı, boş tabutla birliklə.

CADDEDE bir kamyon, yaşlı bir adama çarpmıştı. Adamcağız yerdə kıvranıp duruyordu. Yağmura qarşın birçok me-raklı toplanmıştı. Yardım edən fa-lan yoxtu yaralı adama. Öylece di-kilip duruyorlardı. Kamyon şoförü de dikilip duruyordu, bembəyaz bir yüzle. Sigaranın birini söndürüp ö-bürünü yakıyordu.

«Şuraya bə! Sağ fər gitmiş. Ulan ihtiyar, sən yolda yürüməsini bil-məz misin?»

«Nədən tabut gətiriyorsunuz?» di-ye sordu bəkləşənlərdən biri. «Adam ölmədi ki! Tabut değıl, cənkurtaran gətirin.»

Aldırışsız gəciş gitti ölü sahipləri. Yoz Yürək onları izləməktən vəzgeciş kəzanın olduğu yerdə kaldı.

«Of oof!» dedi yerdəki yaşlı adam. «Ah belim, ah bacığım, ah kafam, ah gözüm, ah sakalım...»

«Adamın sakalı da acır mıymış?» diye burun büktü başörtülü bir ka-dın.

«Acır acır», dedi biri. «Sana hiç kamyon çarptı mı ki biləsən?»

«Babam neredə? Babama nə yap-tınız alcaq həriflər?» diye kükrəy-ək kalabalığın orta yerinə atıldı bir gənc adam. Gəlip Yoz Yürək'in yaka-sına yapıştı. «Söylə ulan, sən mi kıy-dın babamın canına?»

«Ben daha ölmədim əvlat», diye in-ledi yaşlı adam.

«Sən sus! Şimdi nə yapayım bən səni bəre alcaq adam?»

Burnuyla kamyon sürücüsünü gös-teren Yoz Yürək güclüklə konuştı:

«Ben değılim, o... Ben daha şim-di gəldim.»

Oğul gəlip şoförün yakasına yapış-tı bu kez.

«Bəndə suç yok», dedi adam. «Bir anda önümə çıktı. Nəyse ki yavaş gidiyordum.»

«Bir dakikə, bir dakikə», diyərək kavgacıların arasına girdi Yoz Yürək. «Ağır olun biraz.» Şoförü bir yana çəkib kulağına fısıldadı. «Bir beşyü-ze kurtarırm sənə bu dərten.»

Şoför biraz düşündü, «Peki», dedi.

«Ben hər şeyi gördüm», dedi Yoz-yürək, səsinə yüksəltərək. «Bu bəy kərdəşimiz yavaş yavaş gidiyordu. Bu yaşlı adamcağız da, ayağı mı kaydı, ne olduysa; zırt diye çıkıver-di yola.»

«Hani sən şimdi gəlmişdin?» diye sordu kəza kurbannın oğlu.

«Yakamı kurtarmak için öylə de-dim», dedi Yoz Yürək.

«Başka tanık yok mu vətəndaş-lar?» diye yalvarır gəbi çevrələrini a-lanlara səsləndi gənc adam. Kimsə karşılık vermedi. «Tanık» sözü iyice ürktütlü tümünü zəten. Dağılmaya başladılar.

Yaşlı adam, yerdə yatmanın roma-tizmalarını azdırmaktan başkə so-nuç sağlamayacağını gördü. Həke-min faul verməyəcəğini anlamış bir futbolcu gəbi kalktı, ovunmasını a-yakta sürdürdü.

Kamyon sürücüsü parayı Yoz Yürək'in avucuna sıkıştırdı arkadaşan. «Kusura bakma bəybəba», dedi çarp-tığı adama. «Kəza bu işte, gəliyo-rum deməz.» Kamyonuna bindi, çək-ti gitti.

Beşyüz lıra az para değildi. Cənazədə kalmış olsa, bunun onda birini zor alırdı. Bakmadan parayı cəbinə sokacaqtı Yoz Yürək, yapamadı. Gö-zünün ucuyla baktı avucundakinə. Dudaklarındakı belirsiz gülümsemə silinirdi. Beşyüz değıl, beş liraydı avucundakı. Onun da bir köşəsində kocaman bir sigara yanığı vardı. Üs-təlik yaşlı adamla oğlu da kötü kö-tü kəndisinə bəkiyorlardı.

Ölü sahipləri sonunda ölülərini bulmuş olmalıydılar. Omuzlarında tabut, önlerinde imam, aşağı sokak-tan çıktılar. Soğuk yağmurun altın-da mezarlığa doğru yürüdülər.

Yoz Yürək səğırtti arkalərindən.

Sulhi DÖLEK

SEVİMLİ ESKİYA

Bu romanı Şehir
eşkiyalarının
okuması yasaktır.

vazan ve cizen:
Aydın
Aliustaoglu

— Sorma dostum, akşamları bir türlü uyuyamıyorum..
— Haklısın, senin yerinde olsam ben de uyuyamazdım!..

— Bu ay, kirayı almam için oğlum beni gönderdi!..
— Peki, sen de git, oğlunu gönder kirayı almak için!

— Gerçekten kaybolduğumuza emin misin?!

— Söyle lan, saçıcı mısın solcu mu?
— Açım âbi!..

YAZISIZ

— Vatandaş, hükümetin tutumu karşısında şaşkın. —

— «Rahret gönül b ir gün olur bu hasret hiler!»

"MÜHÜR KİMDE İSE
SÜLEYMAN ODUR"
"DİKİŞ TUTMAZ"
GEMİSİNİ KURTARAN
KAPTAN.

PELESENK

"VATAN MİLLET SAKARYA"
"GÖRÜLEN LÜZUM ÜZERİNE"
"SU KÜÇÜĞÜN
SOFRA BÜYÜĞÜN."

ÜLKENİN birinde padişahın bir devlet işlerini bölüştürdükte, bir iş olarak da «Lüzumsuz İşler Vezirliği» diyerekten bir makam koymuş idi. Bu makamın işi gücü lüzumsuz işler yapmak idi. Akla gelen her türlü lüzumsuz işler ülkede bu makam ve bu makamın veziri tarafından icat eylenir, ondan sonra yürürlüğe konur idi. Derler ki, padişahın yazışmalarında çift nüsha kâğıt kullanılması gerektiğini ilk kez bu lüzumsuz işler vezirliği ortaya atmış olup, ondan sonra gelen vezirler ise, bir iş yaptıklarını kanıtlayabilmek için, kâğıt sayısını üçe, dörde, beşe, onbeşe çıkarmışlardır. Bu makama tarihte çok akıllı vezirler gelmiş olup, padişahın gözüne girebilmek için ülkede çok çok lüzumsuz işler yaratmışlardır. Emir vermişlerdir, bundan böyle ülkede yapılacak hamamların pencereleri tepesinde ufak ufak olacak ve de yıldız biçimi olacak, kapı ardına tokmak konacak. Han yapıldıkta, hanın dört kapısı olacak, hancıbaşı keçe küllâh giyecek. Köprü geçişlerinde eşek sıpasından para alınmayacak, ama gebe eşeklerden iki misli para alınacak. Pazarlarda herkes malını övmek için bağırabilecek, yalnız helvacılar bağırmayacak... Herkes damına bir kırık testi koyacak. Yeni evliler küp koyacak. Çocuğu olanlar, çocuğu olduğunu ilişkin altı tanıkla kadının huzuruna varacak, kadılar bu çocukları deftere yazacak. Evlenenler, boşananlar onyedili tanıkla kadı huzuruna vararak evlendiklerini, boşandıklarını söyleyecekler... Biri birine mal sattıkta, malı alan otuz tanıkla, malı satan ondokuz tanıkla kadının huzuruna varacak. Kadı, mal alana, malı aldığına ilişkin yetmişyedi kâğıt verecek. Malı alan, bu yetmişyedi kâğıdın yedisini yanında alacak, geriye kalan yetmişinin, otuzbeşini mahalle imamına, otuzbeşini de mahalle bekçisine verecek. Çeyizlerin listesi otuz nüsha olarak çıkarılacak, biri kız evinde kalacak, biri oğlan evine verilecek, biri de yeni evlilerin yanında bulunacak, bu liste otuz yıl müddetle saklanacak... Evet, daha bunun gibi bir sürü şeyler ile «Lüzumsuz İşler Vezirliği» vatana millete hizmet eyler, hizmetine karşılık da memurları olsun, yardımcılar olsun sarayın hazinesinden üç aylıklarını alırlar idi. Vezirlerin emirleri kesin olup, hiçbir kadı bunların kararlarının üzerine toz konduramaz idi. Bir lüzumsuz işler veziri:

«Ben şöyle bir lüzumsuz işe karar verdim» dedikte, akan sular durur, o iş ne kadar lüzumsuz olursa olsun yapılır idi.

Ama bir gün, bu lüzumsuz işler vezirinden bir tanesi tutup da:

«Bundan böyle her evli kişi yatağının başucuna bir kâğıt asacak, onun yanına da bir kalem koyacak. Karısıyla hangi gün, hangi saat yatmış ise, oraya yazacak. Ay sonunda bunu yedi nüsha yaparak kadılığa teslim edecek» dedikte, padişahın tepesi atmış idi. O kızgınlıkla lüzumsuz işler vezirini huzura çağırıp haşlamış idi:

«Bire vezir, ben seni lüzumsuz işler veziri yapmış isem, bu kadar da lüzumsuz işlerle uğraşma» dedikte, vezir el etek öperek:

«Padişahım, bundan daha lüzumsuz iş olabilir mi? Halkımızın yıllık yatma tutanaklarını tuttukta göreceksiniz ki halkımız çok yatar, çok kalkar.»

Padişah sormuş idi:

Görülen lüzum üzerine

«Pekiylı bunun zararı kime?»
Vezir yanıt vermiş idi:

«Hiç.»
İşte bu hiçi duyan padişahın tepesi attıkta, veziri yerinden azlederek bu makamın adını «Lüzumlu İşler Vezirliği» koymuş idi. Ve sarayındaki çok sevdiği vezirlerinden birini huzura çağırarak:

«Göresin, Lüzumsuz İşler Vezirliğini kaldırdım. Bunun yerine Lüzumlu İşler Vezirliğini koydum. Bundan böyle ülkeme ne gerekli olanlar yapılmalı. Saçma şeyler istemem, gereksiz olan şeylerin yapılmasını istemem» demiş idi.

Yeni vezir, aynı makama «Lüzumlu İşler Veziri» olarak oturduktaki, yardımcıları, memurları, yine aynı idi. Yardımcılar ve de memur takımı, aynı kafa ile çalıştıkları için akıllarına hep lüzumlu işler diye, lüzumsuz işler geliyordu.

Makam sahibi olmak, makam sahibi olduktan sonra o makamda kalmak hiç de kolay değil idi. İnsan makama oturduktaki bir şeyler yapmak zorunda idi. Yeni vezir de padişahın gözüne girmek için birtakım şeyler yapmak istiyordu. Ama böyle lüzumlu bir iş bulmalı, bununla padişahın huzuruna çıkmalı idi ki, padişahın hoşuna gidesin... Memurları ve de yardımcılarıyla bir toplantı yaptı. Konuyu açtı, öneriler bekledi. Öneriler geldi:

«Sayın vezirim, köpeklere semer takma zorunluluğu koyalım.»

«Bunun ne lüzumu var?»

«Hayvanlar kışın soğuktan üşümeyiz vezirim.»

«Çok mu lüzumlu sanki itlerin üşümemesi? Başka söyleyin başka?»

«Sayın vezirim, bundan böyle da-

vulların tokmağı gül ağacından olsun.»

«Bunun ne lüzumu var?»

«Davulun sesi daha çok çıkar vezirim.»

«Çok mu lüzumlu davulun sesinin çok çıkması? Başka bulun başka?»

«Sayın vezirim, bundan böyle memurlar tepesinden değil, altından yakılsın.»

«Bunun ne lüzumu var?»

«Memurların dibi yanmayıp israf oluyor da...»

Vezir:

«Anlaşıldı, dedi. Siz bana lüzumlu şeyler bulamayacaksınız.»

Toplantıyı dağıttı. Günlerce kafa patlattı. Yetkilileri çok geniş idi, ama bu makama oturalı nice gün olmuş, daha bir lüzumlu şey bularak padişahın huzuruna çıkmamış idi. Şayet böyle giderse, padişah kendini unutacak, hatırladığında da bu makamdaki kovacak idi... Şu yardımcıları da bir işe yaramıyor idi. Önce en büyük yardımcısını aldı görevden, sonra öteki yardımcıları...

«Aman efendimiz, bizi niye görevden aldınız?» dediklerinde, onlara işte tarihte ilk kez şu sözü söyledi:

«Görülen lüzum üzerine aйдım.»

Akına yapacak lüzumlu hiçbir iş gelmedikte, kızıyor, memurlarını bir bir, «Görülen lüzum üzerine» görevlerinden alıyor idi... Yetkilileri çok geniş olduğu için hiçbir memur ağzını açmıyor, kaderine razı oluyor idi.

«Lüzumlu İşler Vezirliği» kadrosunda hiçbir memur kalmadıkta, ama lüzumlu işler vezirinin istahı iyiden iyiye kabardıkta, bu işi sürdürmeye devam ederek, kentteki kadıya el attı. Onu görülen lüzum ü-

zerine görevinden aldı. Aradan bir kaç gün geçti geçmedi, onun yardım-cısını aldı, yazmanını aldı. Oyle çalışıyordu ki lüzumlu işler veziri, bu gecedan bir liste hazırlıyor, devrili sabah listeyi yürürlüğe koyarak, en azından bir gün içinde onbeş yirmi memuru «Görülen lüzum üzerine» görevinden alıyor idi... Kentteki memurlar bittikte sıra saraya gelmiş olup, bu kez vezir saraydaki memurları görevlerinden alıyor idi. Padişahın ses seda çıkmadıkta, o da görevini doğru yaptığını, yaptıklarının padişah tarafından çok beğenildiğine inanıyor, saraydaki adamları bir bir temizliyor idi. Gece sabahlara dek, yarın için kimleri görülen lüzum üzerine yerinden alayım diye harıl harıl çalışıyor, sabaha karşı karısının koynuna, «Oy aman, canım çıktı vay aman, bittim çalışmaktan hop aman» diye gırlıyor, ancak genç karısının kucagında bir parçacık olsun dinleniyor idi.

Sarayda üç beş adam, bir kaç çar-yı, bunların yanı sıra bir de ahçı kalmış idi. Ahçı korku ile günlerini sayar idi. Bakalım hangi gün kendisine «Görülen lüzum üzerine» sırası gelecek idi. Ama ahçı, görevini tam yaptığını, sabahın köründe kalkıp akşamın gece yarısına dek çalıştığını inanıyor idi. Ama bir gün beklediği kâğıdı aldı. Kâğıdın üzerinde salt adı, yanında da «Görülen lüzum üzerine» görevinden alındığını yazıyordu idi... Lüzumlu işler vezirinin yetkililerinin çok geniş olduğunu bildiğinden, padişahın huzuruna çıkıp da, «Padişahım, gece demez gündüz demez çalışırım, en güzel börekleri yaparım. Benim suçum ne ki?» diye miyeceğine göre en iyisi gitmek, bu işi lüzumlu işler veziriyle hal yol etmek idi... Oyle yaptı. Kalktı, öğleden sonra «Lüzumlu İşler Veziri»nin huzuruna çıktı. Vezir, tüm memurlarını görevden aldığından, odada bir kendi, bir de ahçı var idi... Ahçı:

«Vezirim, suçum nedir ki beni görülen lüzum üzerine görevimden alırsınız?» diye sordu.

Vezir, salt:

«Yetkim, alırım» dedi...

«Öyle mi?» diye ahçı sordukta, vezir:

«Öyle» dedi...

Ahçı çok yığıt bir kişiydi. Çok kızdı, hemen yanında taşıdığı kasap bıçağını çekerek, Lüzumlu İşler Veziri'ni:

«Görülen lüzum üzerine... Görülen lüzum üzerine... Görülen lüzum üzerine» diyerek kıştır kıştır kıştır doğradı...

Haber çok çabuk yayıldı kente... Memurlar, amirler ve dahi kadılar ve de kumandanlar öyle çok sevindiler ki bu habere, ahçıya hiç ceza vermediler... Padişaha haber verildikten, padişah bu yiğit ahçıyı yanına çağırıp:

«Korkardım bu hergele bir gün beni de görülen lüzum üzerine padişahıktan alır diye... Şimdi dile bakalım benden ne dilerdin?» dedi.

Ahçıbaşı hiçbir şey dilemedi, salt:

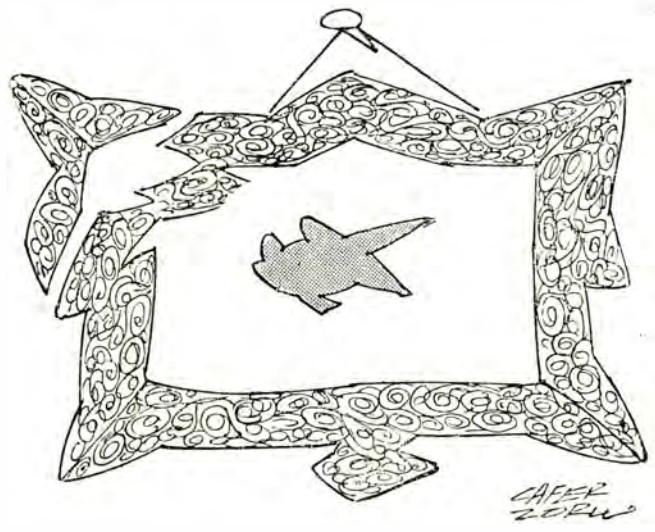
«Ben emeğimin hakkını dilerim» dedi...

İşte böyle, tarihte görülen lüzum üzerine diyerekten ve de onlara bu yetkiyi verenlerden çok cesaret alarak, kendi kötü işler yapan vezirin akıbeti budur...

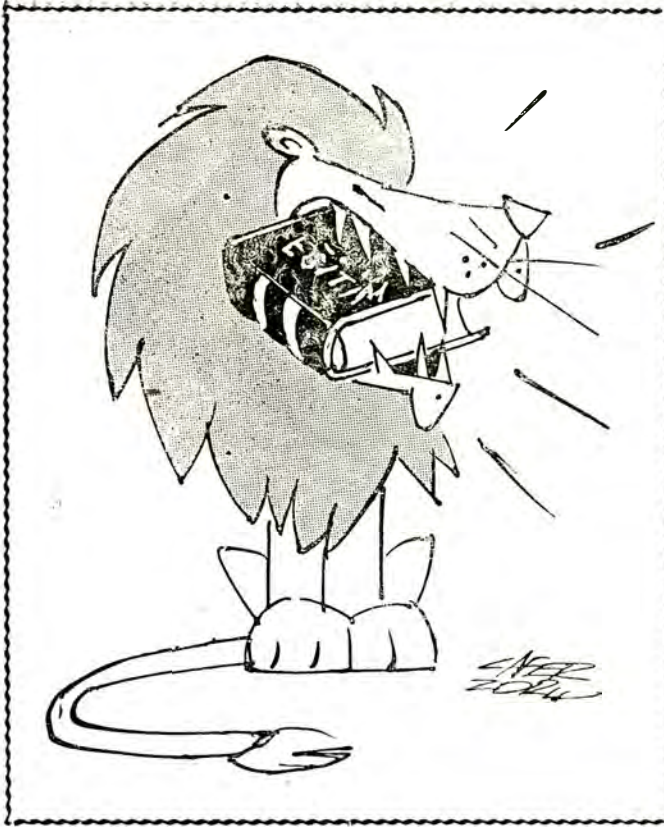
Akıbetimiz hayrola...

Amîn!...

Muzaffer İZGÜ

— Kıbrıs'la ilgili B. Milletler karar çerçevesini kabul etmedik. —

PAZARTESİ :

Milli politika

Mecliste başkanlık seçimi turları sürüp giderken, gazetenin parlamento muhabiri soruyor:

«Memleketin geleceğini nasıl görüyorsunuz?»

Demirel, «Soru mu bu?» diye çıkıyor. «Ne demek nasıl görüyorsunuz? Nasıl görelim yani?»

Eee, burası Ankara... Hava sıslı, görüş mesafesi kısa, insan önünü göremez Başbakan da olsa!

Gazeteci durur mu, geçiyor diğerlerine:

«Memleketin geleceğini nasıl görüyorsunuz?»

MSP'li Akumcu, «Bu iş karakolda biter» diyor.

MSP'li Hatipoğlu, «İyi olur inşallah» diye cevap veriyor.

MSP'li Paksu, «Allah sonumuzu iyi etsin inşallah» diye devam ediyor.

MSP'li Adak da arkadaşlarıyla sanki yarış ediyor: «İyi olacak inşallah.»

Anlaşılan koalisyonun MSP kanadı tamamen Allah'a bırakmış işi. İbâdetini yapıp duanı ettin mi, tamam. Peki ama, camiler dururken parlamentoya neden girdin anam babam?

SALI :

Hoppalaaa

Çalışma odasına varıncaya dek, maaşlarını alamayan belediye perso-

YEDİ GÜN

nelinin işgali altında bulunan Ankara Belediye Başkanı Dalokay, «Gerekirse belediye binasını satar, gecekonduya çıkarırım.» diyor.

Düşünce olarak, duygu olarak, insan emeğine değer veren bir kimse olarak söyledikleriniz güzel olmasına güzel de, anlayamadığımız bir nokta var.

İşe başlarken amacınız neydi kuzum?

Onbinlerce gecekondulunun dertlerine derman mı olacaktınız; yoksa belediyeye de bir kaçak gecekondu mu kuracaktınız?

ÇARŞAMBA :

Şüpheli bir kaza

Londra yakınlarında meydana gelen bir kazada uçakla otomobil çarpışmış.

Eh, olur diyeceksiniz belki. İşin içinde ölen, yaralanan olmasa neyse... Ama bir sürü kurban var. Tüm soruşturma ekipleri görevde. Bakalım uçak mı karayolu yolculuğunu seçti, otomobil mi yüksek uçuşa geçti?

PERŞEMBE :

Pazarcılık böyledir

Gazeteler, «Başkente silah pazarları kuruldu» diye yazarlarken, bir Lübnanlı otomobilinde küçük çapta bir cephanelik ortaya çıkarıl-

mış. Roketler mi istersiniz, roket atarlar mı, el bombaları mı?... Hepsi var. Tabii hemen adamcağızı içeri tıkmışlar ve soruşturmaya başlamışlar.

Yasalarımıza göre suç işleyen birini savunacak değiliz ama, gene de kesinlikle suç yükleyemiyoruz adama.

Gerçek suç, bir önceki haberi gazetelerine yazanlarda diyeceğiz.

Adamcağız Ankara'da silah pazarı kurulduğu haberini duydu, iç savaşı bırakarak elindeki silahlara alıcı bulmak için sanırız hemen yola koyuldu!

CUMA :

Şans, kader, kısmet

Son yıllarda günlük yaşamımızın tombalacılıktan bir farkı kalmadı hani.

Cezaevi kapısında kontrolden geçirilen fasulye tenceresinden esrar çıkıyor, getiren bulandan çok şaşıyor: «Vallahi haberim yok!»

Bakkal dükkânından bir yığın kaçak mermi çıkıyor, görevlilerden çok bakkal şaşıyor: «Ben onları nohut çuvalı diye sokmuştum dükkâna!»

Hurdacıda oto lastiği stokları bulunuyor, yedek parçacıda demir stoku...

İzmit'te avlanmaya çıkan balıkçının oltasına da bir torba esrar takılmış!

Şaşırın adam bir oltaya daha salmış, bir torba esrar daha!... Ekmek parasını balıktan çıkaran kimse ne yapacak esrarı? Çaresiz balık bulması gerekli! Salıyor oltayı... Gene bir çuval!... Sonunda 23 milyon değerindeki esrar torbalarını bir öfkeyle yüklediği gibi koşuyor polise!

Sonrasını bilmiyoruz. Bilmiyoruz ya, şuracıktan bir sesleniverelim diyoruz:

Mesleğini sürdürmek istiyorsan gene, biraz da karada avlanmayı dene.

Zira denizlerimizden petrol çıkar, esrar çıkar, araba çıkar... Dilediğini bulursun. Ama ille balık bulacağım dersin yıllar yılı oltaya sallars durur-sun! Barınacak deniz mi kaldı zaval-lılara?

CUMARTESİ :

Kim görüyor?

Köylüden 20 liradan alınan et, sekiz el değiştirdikten sonra fuhara-nın tenceresine 45 liradan giriyor-muş.

Karşı çıkacak değiliz, girer mi girer.

Ama merak ettik, kaç fukara yer?

PAZAR :

Can belâsı

Yüksek öğrenimi bırakan 21 tınıl-versiteli kız, polis olmak için sınava girmiş.

Niçin? Çatışmaların kent sokaklarından köy alanlarına dek yayıldığı bir ülkede, sanırız resmi gıysiler içinde kendilerini daha güvende duyacakla-rı için...

Vedat SAYGEL

«MEMUR KIYIMI!»

Her Telden Burhan Esen

CEPHE'NİN CEPHANESİ TÜKENDİ.

KAPTAN DEMİREL «DENİZ BİTTİ» DEDİ.

«Milliyetçi Cephe» teknesinin direğindeki gözcü bağırdı:

— Kaptan! Az ileride bir mayın var!...

Kaptan Demirel dürbünü aldı, işaret edilen yere baktı. Yanındakilere: — Korkmayın, dedi, TRT mayınıdır. Patlasa bile gemiye zarar veremez. Üstelik küçük bir manevra ile yanından geçebiliriz.

Oyle de oldu. Gemi sağa dümen kıldı. Tehlike atlatıldı. Süvari Alp Kuyruksuzaslan:

— Kıbrıs'a kaç mil mesafedeyiz acaba? diye sordu. Kaptan:

— On mil ötemizde, dedi. — Çıkartma yapmayacak mıyız? — Ne gereği var?

— Biz oraya adımımızı atmadığımız sürece halk Ecevit'i Kıbrıs fatihi olarak görecektir. İlk seçimde de iktidarımızı devirecek.

— Portakalın yafası, Isparta'nın kafası ünlüdür. Biz iktidara demir attık. Tüm ağırlığımızla üstüne yattık. Gemimiz demir taramaz. Onu kimse elimizden alamaz.

Çarkıbaşı Yanbakan karıştı söze: — Akdenizdeki bütün adaları alalım, küffarın yüreğine yine korku salalım, dedi.

Kaptan ne cevap verdi duyamadık. Münasibini bulup da uyduramadık.

Direkteki gözcü yine başladı fer-yada:

— Bir mayın daha! Kaptan:

— Gördüm, dedi, Danıştaya benziyor. Suyun üstünde ağır ağır yüzüyor. Rotayı çevirin az daha sağa. Aman dikkat, çarpmayalım ötedeki dağa.

Bu engel de açıldı. Tehlikenin atlatıldığı anlaşıldı. İkinci kaptan Feyzioğlu Kurban:

— Bilirsiniz, dedi, merkep pastırmasının en iyisi memleketimden, fi-kirlerin en parlak zatı devletimden çıkar. Ecevit'i top değil, ancak Feyzioğlu Kurban yıkar. Kıbrıs'ı boşaltalım. Sonra Ecevit'in üstüne atalım!

Laf ortada kaynadı. Gemi sallandı, yerinden oynadı.

Kaptan: — Torpil yedik, dedi, inşallah açılmamıştır gedik. Anayasa mahkemesinden atılmış olsa gerek. Ben size dememişmiydim önce onun hesabını görek?!

Gözcü, direğin tepesinde tepiniyordu:

— Gemi karaya oturdu! Kaptan saçını başını yoluyordu:

— Bizi artık kimse kurtaramaz, diyordu. Eyvah... Biz ne yaptık?... Anayasa kayasına çarptık. Sonunda çabalarımız boşa gitti. Suç kaptan-da değil arkadaşlar, deniz bitti!

İKİLER

İki kadın bir araya gelince de-kodu yaparlar.

İki memur yalnız kalınca âmir-lerini çekistirirler.

İki emekli buluşunca romantiz-malarından, bronzitlerinden söz ederler.

İki parti anlaşınca koalisyon kurarlar.

İki Akseki'li dost olunca, kura-cıkları şirketin nizamnamesini hazırlarlar.

İki Ispartalı yanyana gelince ya bir halı, yada losyon fabrika-sının temelini atarlar.

İki İstanbullu karşılaşınca su sıkıntısından yakınırılar.

İki gazeteci meyhaneye gider-lerse, birbirlerine mahpusane a-nılarını anlatırlar.

İki parlamenter yanlarında seçmen yoksa, maaşlarının, öde-neklerinin azlığından şikâyet e-derler.

İki futbolcu sohbet ederlerse «Hakemin gözlüğü olmadığının maçı kaybettik» derler.

İki Milliyetçi Cepheli, üçüncü şahıslara «komünisttir» der.

İki Güven Partili milletvekili tek başlarına iktidar koltuğuna oturabilirler.

İki çıplak bir hamama yakışır, topluma yakışmaz.

İki sevdalı bir gönülde olamaz. Sevdalı hanımın üç metresi vardır. Ganmaz.

İki gönül bir olunca samanlık randevu evi olur.

İki söyle, bir dinle, hiç itiraz etme.

İki kere iki... bizim politikacı-lara göre dört etmez!

HACİVATLAŞAN POLİTİKACILAR

POLİTİKACILARIMIZ sık sık Hacıvatlaşırlar. Bilindiği üzere hayâl perdesi kurulduğunda ilk kez Hacıvat ortaya çıkar:

— Yâr bana bir eğlence, medet, yâr bana bir eğlence... diye başlar kafa ütlemeye, feryat etmeye.

Karagöz önce ses çıkarmaz. Sabah sabah seyyar satıcılar gibi ortalığı ayağa kaldıran münasibetsiz dostuna cevap vermez. Ama beriki kara sakız gibi kapıya yapışmıştır. Ne durdan anlar, ne çüştü hisse çıkarır.

Sataşma devam etmektedir:

— Hay hak... Pencereden başını u-zat da Hacı Cavcav cenaplarının ha-line bak. Aman efendim aman, gel-di âhir zaman. Kıratlar viski içi-yor, insanlar yiyor yemek yerine sa-man. Koltuğa çıkan inmez, alın ya-zısı silinmez. Milliyetçi sopacılar ya-rın nereye basacaklardır, bilinmez. Uzat başını, yere sereyim leşini. Mo-da oldu, herkes öldürüyor karşıt fi-ki'li kardeşini. Yâr bana bir eğlen-ce medeet. Sakarya, vataa, mil-leeet!

Karagöz daha fazla dayanamamış, pencereden başını uzatmıştır:

— Ulan yeter be! Sabah sabah ne ah vah ediyorsun yahu?

— Yâr bana bir eğlence...

— Aşağı insem Töb-Der'li öğ-retmenler gibi seni kıyar, üstüne de rendelerim biraz hıyar, cacık yapar, kaşıkla mı vallahi.

— Yâr bana bir...

— Yerin dibine gir. Ne kişner du-rursun olup da beygir?

— Yâr bana bir eğlence...

— Sus dedik be!

— Yâr bana...

— A! ulan sana!

— Karagözüm, elin kırılın.

— Senin de çenen tutulsun. Hay bana pancar, hay bana pancar diye ne bağırır durursun? Pancarın kilo-su on kâğıt. Ye de efkârını dağıt.

— Ben zat-ı âlini çağırırım konu-şalım diye tatlı tatlı.

— Ya öyle mi? O halde hoşgeldin muşmula suratlı.

Son yıllarda siyasilerimiz, Hacı-vattan farksız. Tümenün gidişatı tu-tarsız. Seçim gelir geçer, sayılır oy-lar, koltuklarına kurulurlar sayın baylar.

— Hükümeti kurun!

— Daha ekme çıkarmadı bizim furun.

— Başkan seçin...

— Seçemeyiz, sırat köprüsünden geçemeyiz.

— Sıvayın kolları başlayın işe...

— Hele terlerimiz soğusun, içelim su, soğugundan bir şişe.

— Yâni Hacıvat gibi hayı hak mı? Bunu demek reva-yı hak mı?

— Yâr bana bir eğlence medeet!

— Karagöz değildir gelen. İki yıl sonra seçim ellerinizi öpecektir. Az hakkınızdan seçmen gelecektir. Az daha sabret!

ÇORAPSIZ YATTIK!

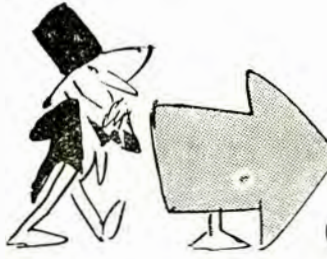
Vurun demokrasiye sırtından çıksın tozu, Dini sömürmek oldu sağ partilerin kozu, Hayatta bırakmazlar erken öten horozu, Özgürlüğün içine taşı sopayı kattık!

Yirminci yüzyılda da büyücü peşindeyiz, Eller Ay'a giderken bizler yine yerdeyiz, Uygurlıklar önünde birer kara perdeyiz, Devrimleri pazarda üç, beş akçeye sattık!

Ambargo karşısında şaşırık pusulayı, Yunan'ı arkalıyor Okyanustaki dayı, Paçaları sıvıdık daha görmeden çayı, Sam Amcaya boş yere nice çengeller attık!

Koalisyon içinde tüm sorunlar kaynadı, Tutucular zil taktı, çiftetelli oynadı, Hısm, akraba milyar yedi yine doymadı, Onlar servet sağladı bizler çorapsız yattık!

B. E.

Sizin için

AĞLAYAN ANA

Bir ana ağlıyor
Üniversite kapısında;
«Oğlumu almadılar,
Tatili çok diye...»
Bir ana ağlıyor
Üniversite kapısında
«Oğlumu vurmışlar
Katili yok» diye...
DURMUŞ ERTURAN
UŞAK

AĞIR ÖDEYECEKSİNİZ

Viyana elçisi
Ardından Paris
İki elçimizi
Öldürdünüz.
Elçiye zeval
Olmaz diyen
Bir ülkeyi
Temsil eden...
Bir de şoför
Etti mi üç
Başlanamaz — kahpece
Gerçekleştirilen bu suç...
İşleyenler — işletenler
Siz ki — Siz
Franco'dan beten
Sefil ve iğrençsiniz...
Ama unutmayın
Yakında çekeceksiniz
Bu insanlık suçunu
Çok ağır ödeyeceksiniz...
M. EROL POLAT

— Şeker gibi kız... Bu yağmur-
da erimez inşallah!..
— Aksine dostum, ona baktık-
ça biz eriyoruz!..
(Metin PÜTMEK — İzmir)

PAHALI YEMEK

Piyangodan yarın milyonluk
ikramiye kazanmış iki gariban
İstanbul'a gelmişlerdi. Evvelâ bir
lokantaya gittiler ve listedeki en
pahali yemeklerden ısmarladılar.
Bir ara arkadaşlardan biri yan
masada bir adamın hardal kava-
nozundan bir parça alıp tabağın
kenarına koyduğunu gördü. Ya-
nındakini dürttü:

— Bak, bak, kimbilir ne kadar
pahali yemek ki, bu kadar az a-
lıyor, dedi.
Sonra garsonu çağırdı. Hardal
kavanozunu işaret ederek:
— O nedir? dedi.
— Hardal.
— Bize de getir ondan.
Garson, dolu kavanoz hardal
getirip önlerine koydu. Köylü boş
bir tabak alarak hardalı boşalttı.
Kaşığı daldırdığı gibi ağzına at-
tı. Fakat gözünden yaşlar boşan-
ması da bir oldu. Bunu gören
arkadaşı teselli etti:
— Ağlama be dostum, yetmez-
se daha da getiririz, paramız
var çok şükür, ne üzülyörsün?

Halûk DİKMEN

M.T.A. Kampı — GÖNEN

YETİŞİR

Sadakat hanım oğlu için dünür gitmişti,
kızı olan bir eve. Kız anası gelenleri şöyle bir
süzdükten sonra:
— Oğlunuz ne iş yapar, dedi. Kötü alış-
kanlıkları var mı?
— Memur, hanımefendi oğlum. Sigara bi-
le içmez vallahi.
— Güzel.. dedi kızın annesi. Öyleyse 50
bin başlık, 10 beşbiryerde, 12 de burma
lezik verirsiniz yetişir!..
Erhan DEMİRKOPARAN
Dmy. Loj. 7. Bl. Z/05 — SİVAS

TÜRKÇESİ

Yeni atandığım bir ilçede komşularım-
dan yaşlı bir kadını konuşuyordum.
— Benim oğlum da sizin gibi memur, dedi.
Ne iş yaptığını sordum oğlunun.
— Göge (gökyüzüne) bakar, dedi.
Şaşırımdım. Sonradan öğrendim, oğlu
meteoroloji memuruymuş.

NAİL TEKİN ÖNDER

Alsancak Ortaokulu Matematik öğretmeni
İZMİR

Yazısız

(Cevat ÖZER — İstanbul)

TANIMIŞ

Görevle Ankara'da bulunduğum sırada rahmetli babam, hem
beni görmek hem de iyi tanımadığı devlet merkezini gezmek ka-
rarıyla Ankara'ya gelmişti. Görüştük, hasret giderdik ve bir boş
günümde de şehri dolaşmaya çıktık.

B: kanlıklardan başlayıp Ulus'a geldik. Resmi yapıları göste-
riyordum:

Ulus'tan İstasyon caddesine yöneldik. TBMM o zaman eski
binada idi ve de milletvekillerimiz o günlerde Mecliste sık sık
gövde gösterileri yapıyorlardı. Biraz yürüdük:

— Burası da Sayıştay, dedim.
Geçtik. Meclisin hizasına gelmiştik ki babam binaya baktı ve
benim tanıtmama fırsat vermeden:

— Tanıdım, dedi, burası da kapiştay...
Gündüz KUTLU
2. Okul Sokak No: 5/19 — BANDIRMA

(Haşmet CİHAN — Kırkdarell)

NE İMİŞ?

Genç din dersi öğretmeni, «farz
nedir, sünnet, kader, hadis ne-
dir?» diye soruyordu öğrencileri-
ni kaldırıp bir bir. Derken:
— Kaza nedir? sorusunu yö-
neltti. Sınıfta bir kaç parmak
kalktı. Bu parmaklardan biri de
Zeki'nindi. Öğretmen ona verdi
söz hakkını. Zeki ayağa kalkıp:
— Kaza öğretmenin, dedi, iki
aracın çarpışmasıdır!..
Erhan DEMİRKOPARAN

PROFESÖR OLURUM

İki arkadaş karşılaşmışlardı.
Hoşbeşten sonra Ali Mehmet'e
sorar: «Ne iş yapıyorsun?» Meh-
met matematik öğretmeniymiş di-
ye bübürlenince, Ali: «Ben hâlâ
matematikten geziyorum,» diye
boynunu bükür.
Arkadaşının çok üzüldüğünü

gören Mehmet teselliye çalışır:
«Üzülme, ben de matematikten
bir sene gezmiştim.»
Bu söz üzerine sevinen Ali:
«Öyleyse ben profesör olurum,
çünkü beş senedir o dersten ge-
ziyorum» demez mi?..
Handan TAŞKIN
YUMURTALIK

MEDENİ YER

O günkü coğrafya dersimiz boş
olduğundan sınıfta o biçim şa-
mata vardı. Şarkı söyleyenler, te-
pinip boğuşanlar sınıfı darmada-
ğın etmişlerdi. O sırada içeri
karşı sınıfın mümnessili Ayı Meh-
met girdi. (Kendisi Ilgaz orman-
larından inmiş benzediğinden o-
na bu ismi takmıştı). Tahtaya
bir yumruk indirerek:
— Arkadaşlar... dedi. Biraz ya-
vaş olun yahu!.. Burası medeni
bir yerdir. Burada...
Tam o sırada arkadaşan Kalas
Erdoğan'ın sesi duyuldu:
— Madem medeni bir yer, pe-
ki senin ne işin var burada?..
Erdal GÖNÜL
Maltepe Lisesinden

OTOMOBİL VE BEBEK SAHİBİ BİR KİŞİNİN SÖZLÜĞÜNDEN

Plâka çıkarma: Nüfus cüzdanı
almak.
Ruhsat çıkarma: Babanın kütü-
ğüne yazdırmak.
Fenni muayene: Doktora götür-
mek.

Bagajı açmak: Kundak çözmek.
Yıkama: Yağlama: Altını temiz-
leyip, pudralamak.
Stepne: Yedek bezler.
Susturucu takmak: Fitol koymak.
Su kaynatma: Bebeğin içmesi.
Far ayarsızlığı: Gözlerde çapak-
laşma.

Benzin almak: Biberon emmek.
Süper benzin: Ana sütü.
Parka çekmek: Bebeğe yatırmak.
Arazi vitesi: Bebeğin ıkmaması.
Ara gazı: Hafif yellenme.
Tam gaz: İyice yellenme.
Korna: Bebeğin çığlığı.

Trafik kazası: Salıncaktan düş-
me.
Krikoya alma: Hoppalaya bindir-
me.
Motor yağ seviyesi: Mama mik-
tarı.
Motor teklemesi: Hıçkırık tut-
ması.
Silindirik kapak contasını çıkar-
mak: Sünnet.

— Yine çiçek gibisin Hüsnü âbil..
(Metin PÜTMEK — İzmir)

Savaş BÜKE
Kırkkale/ANKARA

«Duyduk da, gördük de efendim. Bir insanın tepesinden tırnağına kadar binlerce kıl iğne batırıp titretiyorlar, istenirse elektrik de verebiliyorlar. Sinirlere dönük bir tedavi deniyor. Sinir denince de, —Tanrı korusun— aklıma ilk gelen akıl hastalıkları. Geçende bir arkadaşım bu tedavinin akıl hastalığı ile ilgili olmadığını, romatizma, siyatik için kullanıldığını söyledi. Sanırım herkes korkmasın diye böyle denmiş. Bir doktorun televizyonda açıklamasını dinledim. Binlerce yıl öncesinden uygulaması başlamış. Çin'de bilinmeyen yanı yokmuş. Günümüzde tüm dünya ülkeleri denemeye girmiş. Galiba, bu işte de yine en az ikiyüz yıl mı desem, ikibin yıl mı desem geç kaldık. Kendim için mi? Valla çok şükür sağlığım yerinde. Hastalanırsam... Yok, pek kolay kolay o kadar iğnenin altına yatmam. Hiç fakirleri aklıma geldi de. Her şeyin bir hilesi var. Akupunktürün de hilesi olmalı. El kadar iğne hiç acı vermeden nasıl girer şu ete? Üstelik tın tın titretiyorlar. Valla göze alamam şahsen...»

«Aaa, nasıl duymayız. Günlerdir evde bu yüzden huzurumuz kaçtı. Kocamla ayrı yataklara düştük. Nedeni şu? Kaynananın dili efendim. Diyorum ki kocama; annenin dili uzun, durmadan dışarıya çıkıyor, sen her zaman evde olmadığın için gör-

müyorsun, duymuyorsun. Gel götürelim anneni şu hastaneye. O uzun, o yılan diline o iğnelerden batırıp batırıp iyi etsinler. Hem kadıncağız kurtulur, dualar eder bize, hem de evimize huzur gelir, yataklarımız bile yanyana gelir. Hay Allah, aklım başka yerde, dilim başka yerde. Kocamın cezası, kaynananın dili, benim çektiğim şey... Şu akponktör için ne diyeyim. Eczanelerde kayna diline hemen batırılabilircek şekilde satılmalı. Reçetesiz verilmeli. İsteyen almalı ve kaynanasını zorla iğnelemiş diye cezası olmamalı. İğneler küçükse büyütülsün, ince ise

kalınlaştırılsın... Durun sözüm daha bitmedi, durun nereye gidiyorsunuz?...»

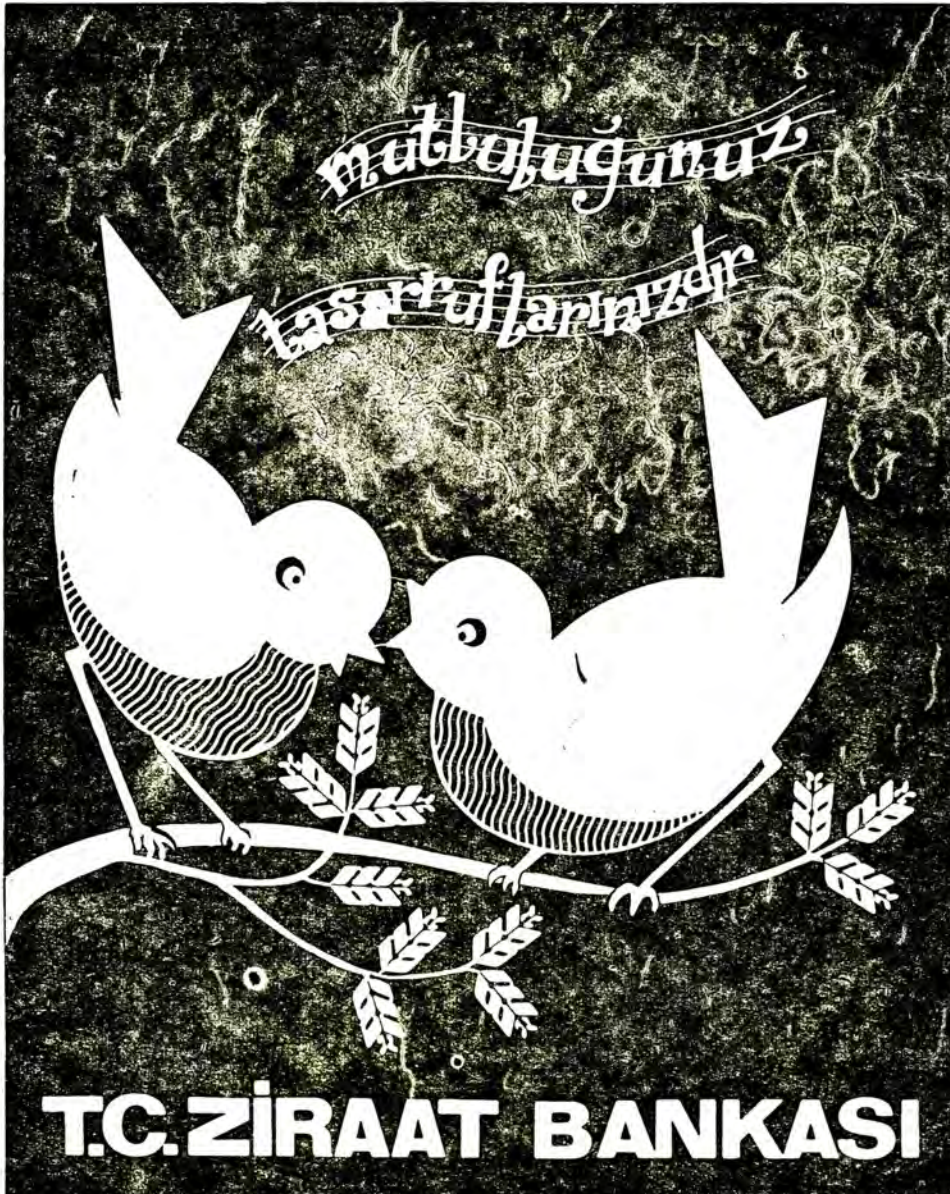
«Ooo, tam bu konunun uzmanına çattınız. Buyrun, naneli bir çay içelim. Getir oğlum benim yeşil çayımı... Akopunktüre denen şeyin ben içersinde yaşadım. Çin'de iki yıl Hongkok sandallarında Çay Kay Şek'i aradım. Gördüm ki, anladım ki bu millet Akponktör olmadan millet olamaz. O Çin felsefesi, o Çin sabrı ve yaratıcılığı sinirsel reflektör kooperatifçiliğinin böyle yosunlardan parça parça koparılarak

bir araya getirilmiş şeklidir. Akponktör olmasaydı bir milyarcık insan topluluğu kendini bulamazdı. Gözlerine perde çekmek, ellerine nasır ve dillerine sır kaplamak, kaplumbağa gibi kabuğunda, karınca gibi yuvasında, yollarda sürünmek doğadaki en vahşi kısırlığı üreyerek yaşamak ve bir gün gömlek değiştirir gibi yeniden doğmak. İşte size Çin ve işte size yeniden doğan Çin. Bunu yapan kim? Ak... Ak, pontür. Yahu, siz karışmayın oradan. İster ters konuşurum, ister düz konuşurum. Var mı içinde benim gibi Çin'i gören? Hangi Çin'i mi? Tamam, Kütahya çinisi. Bırak şu dalgacıları, sen beni dinle. Bu akrotür...»

«Bak be âbi. Yüzümüz çiçekten, gözümüz sinekten, ciğerimiz veremden, gövdemiz şişten, bıçaktan kalburlanmış. Senin o kıl iğne dediğin ne eder bana? Olsa olsa gıdıklar bey âbim. Eh, çoktandır gülmeğe hasretiz, güleriz biz de. Bilirsin, bizim piyasanın işleri kaın kaş gerek. tirir. Çattım mı hem kaşı, hem de sertti...»

«Ben bu işi evde bizzat tatbik etmiş bir adamım. Benim karı yıllardır sızlanır. Her yanı kopacak gibi sancır. Sabah-akşam dizini döver, saçını yolar, kurtar beni diye yalvarıp durur. Bir gün, beş gün, on yıll... Bıktım, usandım. O yalvarıp yakarmaya yürekler dayanmaz. Hah işte senin o akıptüttürü duydum. Bir gün kafayı dumanlayıp düştüm eve. Karı gene gözü yaşlı, daha kapıdan girmeden sızlanmayı tutturdu. Etme, eyleme, bak akıtır, sonra karşına geçip dumanı tütürürüm dedimse de inanmadı. İş başa düştü karı dedim. Seni iyi edeceğim. Durma, hemen soyun. Nerelerin acı yorsa tek tek göster. İtimadı vardır bana, inandı hemen. Soyundu, ağrıyan yerlerini tek tek gösterdi. Tükemez kalemle oraları işaretledim. Aldım elime ucu sivri kamayı. Bir hamle, bir dalış... Bir hamle, bir dalış... Tüm işaretler kana boyandı. Fakat... Teknik yönden eksikliğim varmış. Her hamlede kaç santimlik derinliğe ineceğimi iyi hesap edememişim. Zavalı karı, göz göre göre iyi oldu. Hastaneye gittiğimizde... Dur yahu, eksitme suratını. On glşe kan verip kurtardılar. Şimdi bekliyorum. Şu bilekte büyük bir sanat yatıyor. Evde, işte havada hareketlerle daha seri olmak için çalışıyorum. Gelip dese ki karı; çabuk beni iyi et, yine her yanı ağrıyor, gör âbi, saniye sürmez. Diyeceğim o ki sana, işsizlikten iflâhım kesildi. Akıptüttürü makinası memlekete gelmişse, iyi bir uzman aranıyorsa haberimiz olsun, senin de haberin olsun. O kadar dövize de yazık olmasın...»

Nurettin TÜRKER

(Basın: 60096 - A - 20179 - 154)

Akbaba

Haftalık Siyasal Mizah Mecmuası

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Kadri Yurdatap

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer Caddesi
No: 8-10, Daire: 3, İstanbul
Telefon: 22 18 11

dünya Karikatürleri

YAZISIZ

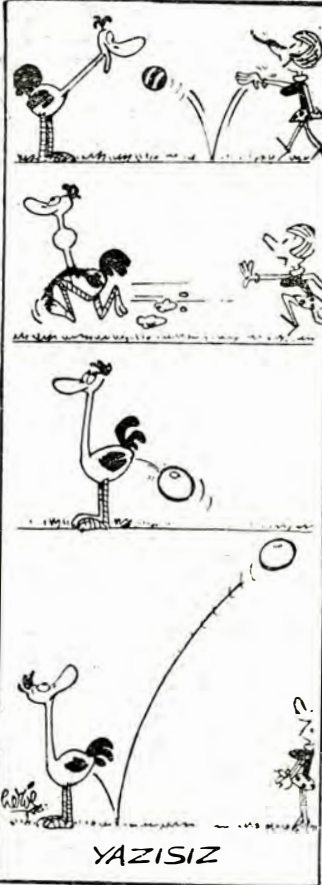
BU HAFTA
SAYFAMIZIN
KONUSUNU
HAYVANLAR VE
İNSANLAR
OLUŞTURUYOR!
BAKIN...
İNSANOĞLU
HAYVANLARI
NASIL
KONUŞTURUYOR.

YAZISIZ

- SEN EVLİSİN.. BU TAVŞAN
BENİM AVIM ARKADAŞ!..

YAZISIZ

- RAHAT OL SEVGİLİM..
HIÇ KİMSENİN BUNDAN
HABERİ OLAMAZ!..

BUNDAN BÖYLE TERLİKSİZ
GÖRMEYECEĞİM SİZİ.
GİT ŞİMDİ, İKİ, DÖRT DAHA..
ALTI TERLİK AL GEL HEMEN!

- BUNUN KOCAMA
HIÇ BİR YARARI
OLMADI!
YOKSA KOCAMI,
SEPETE Mİ
KOYMAM
GEREKİYO..?

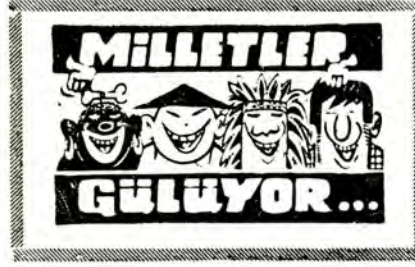
— Olacak şey değil, rüya mı görüyorum Martha?!

İniş pisti

Genç kadın, bir hayli açık saçık olan göğsünün üzerine plâ-tinden yapılmış küçük bir uçak modeli kolye asmıştı. Dans eder-ken erkek sürekli olarak göğsü-ne bakıyor, adımlarını şaşıyor-du. Kadın bir ara sordu:
— Gözlerime değil, sürekli ola-rak uçağa bakıyorsunuz. Üstelik adımlarınız da karışıyor. Uçağı çok mu beğendiniz yoksa?
— Uçağa değil, iniş pistine ba-kıyorum!...

File

Bir kadın, bir mağazaya gire-rek:
— Saçlar için görünmeyen file-lerin var mı? diye sordu.
— Tabii, var madam.
— Onları görebilir miyim?

Akordeon

Bir kadın, akordeon haline gelmiş olan otomobiliyle bir ser-vis istasyonuna geldi:
— Otomobili mi düzeltmek için bir şeyler yapabilir misiniz? diye sordu.
Otomobile bir göz atan garaj sahibi:
— Ne yazık ki hayır madam, dedi. Biz burada yalnız yıkarız, ütü yapmayız.

— Aldırma! Bugünkü yıldız falında, girişeceği bütün aşk teşebbüslerinde başarıya ulaşacağını okumuş da!..

— Bu mu «Âdem ile Havva» filmi?..

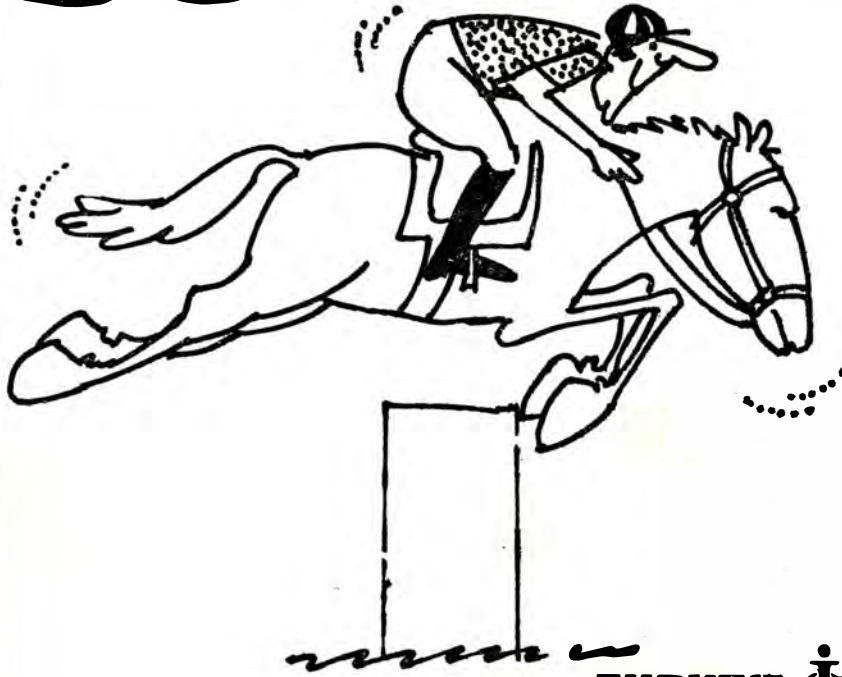
Şimdi olmaz

— Hıçkırık tutan kekemenin hikâyesini biliyor musunuz?
— Hayır.
— Onu size vaktimin bol oldu-ğu bir zaman anlatırım. Çünkü hiç bitmeyecek kadar uzundur.

Bıyıklı

Arkadaşıyla karşılaşan delikan-lı:
— Şahane bir güzelle nişanlan-dım, dedi.
— Tebrik ederim.
— İşin hoş tarafı, bir de ikiz kardeşi var.
— Nesi hoş bunun? Nişanlının yerine kardeşini kucaklamak teh-likesi de var!
— İnsanın kör olması lazım... Çünkü kardeşinin kocaman bı-yıkları var!

**BİR DAHA
BİR DEFADA
30 MİLYON!**

TÜRKİYE \$ BANKASI

bir anda

yıl sonu çekilişinde

75

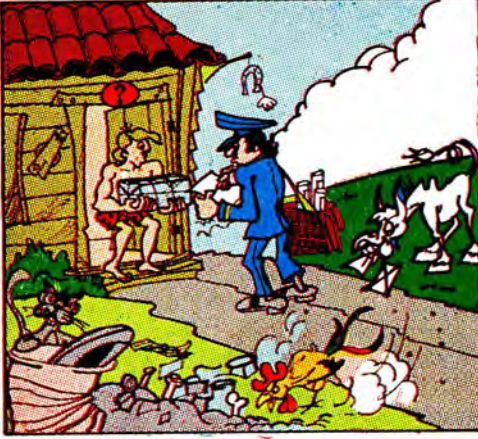
milyon
kazanacaksınız

son para yatırma tarihi: **31 ARALIK 1975**

© NORMANS

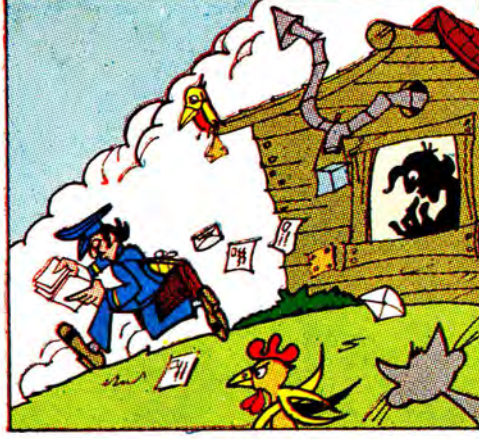

GARANTİ BANKASI

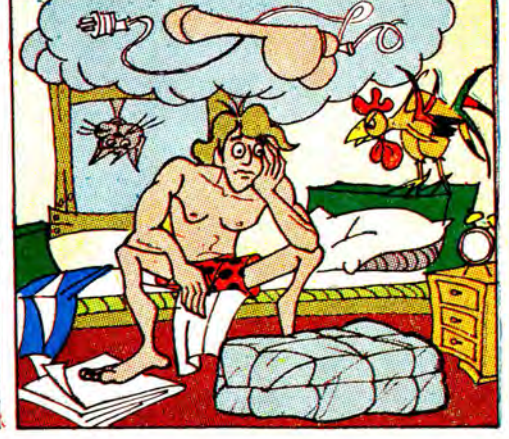
POSTACI BİR PAKET GETİRİYOR
Gecekondu kapısı çaldı acı acı,
Bir paket getirmişti Figüran'a postacı.

Gönderen hiç yazmamış ne adres, ne de isim,
Danimarka'dan gelmiş, olmasın ters bir cisim.

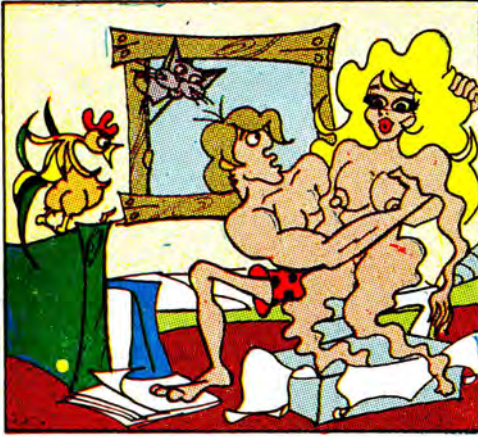
Benliğini bu sabah büyük bir merak sardı,
Danimarka'dan gelen bu pakette ne vardı?

Paketten çıkabilir bir arkadaş şakası,
Kim şaka yapabilir arkadaştan başkası...

Figüran bu pakete bir süre baktı kaldı,
Merağı dalga dalga çoğaldıkça çoğaldı.

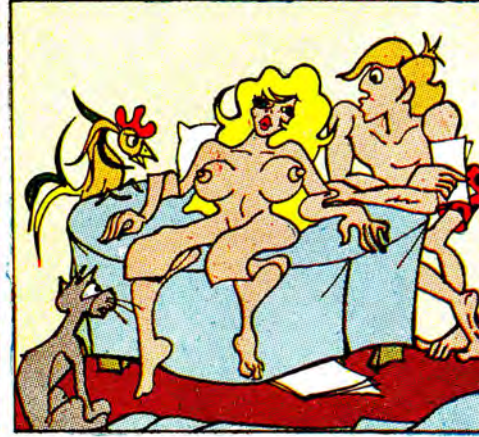
Paketin düğümünü heyecanla arıyor,
Böylece heyecanı son haddine varıyor.

PLASTİK BEBEK

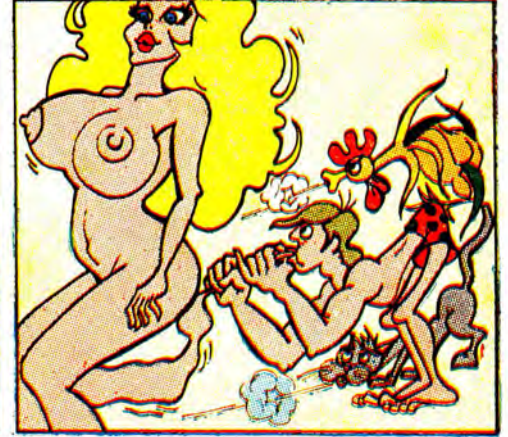
Paketi açar açmaz şaşırmıştı kalmıştı,
Paketten çıkan şeye bakmış bakmış dalmıştı.

Paketten çıkan sönmüş plastik bir bebektir,
Açıklamaya göre onu şişirecekti.

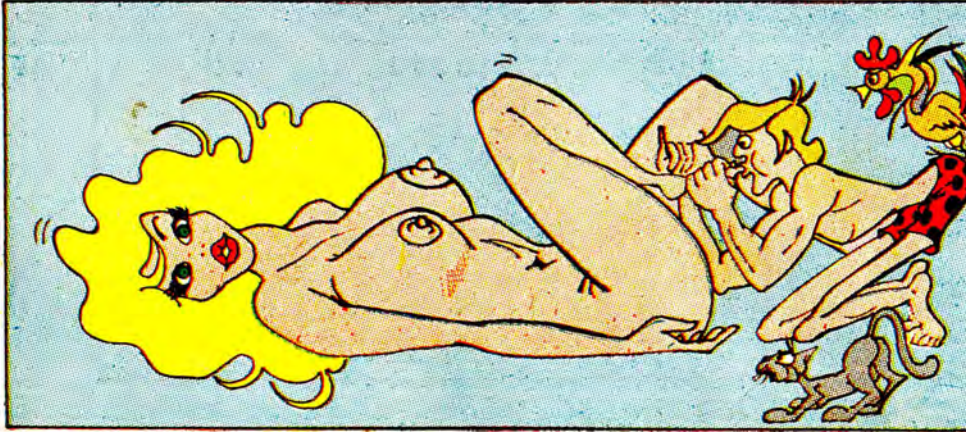
Biri ona oynuyor bu bebekte bir oyun,
Figüran'ın yerine kendinizi bir koyun.

Figüran plastiği evirip çeviriyor,
Saçından topuğuna bir bir göz gezdiriyor.

Şişirme deliğine eli birden ilişti,
Birkaç kez üfürünce bebek birazcık şişti.

Başladı ağız ile bebeği şişirmeye,
Bebek de başlamıştı asıl şekle girmeye.

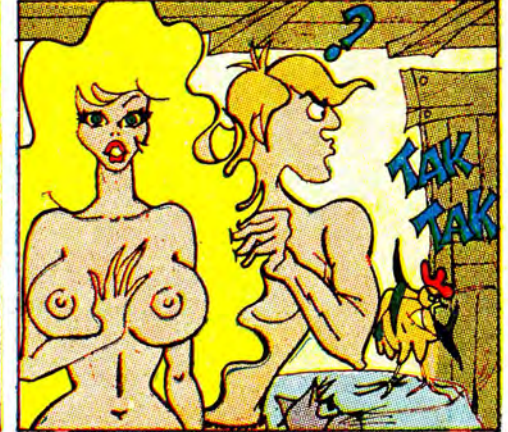

Alıyordu şeklini göğüs, kol, gövde, bacak,
Bakalını karşınıza nasıl bir şey çıkacak.

Figüran plastiği hababam şişiriyor,
Şişirdikçe plastik kız şekline giriyor.

Belirmeye başlıyor kolu, parmağı, eli,
Göğüsleri, kalçası, bacakları ve beli.

Sapsarı saçları omzundan dökülüyor,
Bol kirpikli gözleri, dudakları gülüyor.

Gerçek bir kız'mış gibi belirliyordu yüzü,
Yukarı kalkık burnu, ipiri yeşil gözü.

Gecekondu kapısı gene çaldı acı,
İki defa çalar mı bir kapıyı postacı...
(Devamı gelecek sayıda)